Pedagogisch handboek petanque

70 oefeningen
om jonge kinderen
kennis te laten maken
met het petanque
en hen op weg te helpen
bij hun eerste stappen

CENTRE INTERNATIONAL D'ENSEIGNEMENT PETANQUE

FEDERATION INTERNATIONALE PETANQUE ET JEU PROVENCAL

NJBB
Nederlandse Jeu de Boules Bond

PEDAGOGISCH HANDBOEK PETANQUE

70 oefeningen om jonge kinderen kennis te laten maken met het petanque en hen op weg te helpen bij hun eerste stappen.

Vertaling en omslagfoto: Jac Verheul
Uitgave: NJBB, Nieuwegein
Oorspronkelijke titel: *Manuel Pédagogique*, door Claude Raluy, uitgegeven door Plastico Rototech en het CIEP
Beschermd onder depotnummer 263745
© Copyright Plastico Rototech 2006
Contactadressen:
NJBB: www.njbb.nl; info@njbb.nl
CIEP: www.ciepetanque.org; raluy.claude@orange.fr
FIPJP: www.fipjp.com; fipjp@fipjp.com
Kunststof boules en lespakketten zijn verkrijgbaar bij www.jdcsport.nl

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER VAN DE FIPJP

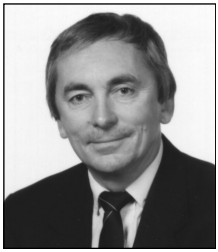

In samenwerking met het CIEP, het Franse Internationaal Centrum voor Petanque Onderricht, heeft de FIPJP, de Internationale Petanque en Jeu Provençal Federatie, lespakketten ontwikkeld die bedoeld zijn om jongere kinderen door middel van speelse oefeningen kennis te laten maken met het petanque.

Met dat doel voor ogen adviseert de FIPJP gebruik te maken van kunststof boules die zonder enig risico voor de kinderen, hun trainers of zelfs de omgeving op alle mogelijke ondergronden te gebruiken zijn, bijvoorbeeld in huis.

Het belangrijkste doel is om kinderen in aanraking te brengen met deze sport. Een sport die, met zijn vele benodigde vaardigheden, een nuttige bijdrage kan leveren aan hun opvoeding, daarbij de nadruk leggend op de kennismaking met het spel en de grondbeginselen ervan.

De methodiek in dit handboek is het resultaat van een nieuw idee door het op de markt brengen van aangepast oefenmateriaal. Aangepast aan zowel het gebruik ervan binnenshuis, maar ook met betrekking tot de opvoedkundige eisen die de basis van ieder onderricht moeten blijven vormen.

Claude Azéma, sinds 2002 voorzitter van de FIPJP, van 1997 tot 2009 voorzitter van de FFPJP, de Franse Petanque en Jeu Provençal Federatie en sinds 2014 voorzitter van de overkoepelende CMSB, de Confédération Mondiale des Sports de Boules.

VOORWOORD VAN DE VERTALER

Zoals Claude Azéma in het voorwoord van dit boek al schreef, is het in eerste instantie de bedoeling om bij het uitvoeren van de in dit handboek beschreven oefeningen gebruik te maken van de speciaal door het CIEP ontwikkelde lespakketten en boules van zacht kunststof. Belangrijk voordeel van deze kunststof boules is dat de oefeningen ook binnenshuis kunnen worden uitgevoerd, bijvoorbeeld in gymnastieklokalen of in sportkantines. Bijkomstig voordeel, maar zeker niet onbelangrijk, is het veiligheidsaspect.

Dit alles neemt echter niet weg dat de oefeningen in dit handboek ook buiten en met metalen boules kunnen worden uitgevoerd. Zeker nu er sinds enkele jaren speciale boules op de markt zijn met op jonge kinderen afgestemde afmetingen en gewichten. In dit geval dienen de boules die in bepaalde oefeningen als doelwit fungeren eveneens vervangen te worden door metalen boules.

De zeventig beschreven oefeningen zijn allereerst bedoeld om jonge kinderen in aanraking te brengen met het petanque en hen vervolgens verder op weg te helpen. Deel 1 met gebruikmaking van het Kennismakingspakket *(Kit Découverte)* voor de allereerste stappen, deel 2 gebaseerd op het Lespakket *(Kit Initiation)* met oefeningen om hen geleidelijk van niveau 1 (oefeningen 1 tot en met 16) naar niveau 3 (vanaf oefening 17) te brengen.

De oefeningen vormen geen strak keurslijf, de instructeur heeft een grote mate van vrijheid om de oefeningen aan te passen. Geheel naar eigen inzicht kan hij variaties in de oefeningen aanbrengen en in het bijzonder geldt dat voor die oefeningen waarbij met doelcirkels of hoepels van verschillende kleuren wordt gewerkt. De instructeur kan de kinderen bijvoorbeeld kleur voor kleur laten afwerken (en dan steeds drie worpen per oefening) of hen per kleur één boule laten spelen (en dan drie in totaal).

Van belang is ook het pedagogische effect van de beloning, bij verschillende oefeningen zijn er bonuspunten te verdienen indien een kind erin slaagt bij een oefening drie worpen met succes te voltooien. Maar ze kunnen bij sommige oefeningen ook strafpunten krijgen! Nuttig en leerzaam, omdat in de praktijk van de echte wedstrijd later soms ook behoedzaam en met beleid dient te worden gespeeld. Veel succes!

Jac Verheul

INHOUDSOPGAVE

De betekenis van het petanque voor de opvoeding 6
De regels van het petanque in het kort 8
Het spelen van een boule 9
De verschillende speelhoudingen 11
De verschillende manieren van spelen 13
Het kennismakingsspakket *(Kit Découverte)* 15
Samenstelling 16
Oefeningen voor het werpen van het but 17
Oefeningen voor het plaatsen 18
Oefeningen voor het schieten 23
Beoordelingsformulier 25
Het lespakket *(Kit Initiation)* 26
Samenstelling 27
Niveau 1 28
Niveau 2 37
Niveau 3 48
Beoordelingsformulier 55

DE BETEKENIS VAN HET PETANQUE VOOR DE OPVOEDING

De betekenis van het petanque voor de opvoeding van een kind komen op meerdere gebieden tot uiting en zijn, zoals alles wat met het menselijke wezen te maken heeft, nauw met elkaar verweven of sterk van elkaar afhankelijk. Gemakshalve brengen we ze onder in vijf categorieën en laten het aan de zorg van de trainer over om ze één voor één of gelijktijdig te behandelen.

MOTORISCHE VAARDIGHEDEN

- Behendigheid
- Coördinatievermogen
- Evenwicht
- Beweeglijkheid
- Lichamelijke verzorging

ZINTUIGELIJKE VAARDIGHEDEN

- Tastzin
- Vermogen om voorwerpen te hanteren
- Gezichtsvermogen
- Waarnemingsvermogen
- Psychologisch gevoel

AFFECTIEVE VAARDIGHEDEN

- Speelplezier
- Teamgeest
- Zelfbeheersing
- Besef van slagen en mislukken

SOCIALE VAARDIGHEDEN

- Zich kunnen mengen (naar leeftijd, geslacht, sociale of professionele achtergrond, etc.)
- Vriendschap
- Dialoog
- Aangaan van banden
- Groepsgevoel

INTELLECTUELE VAARDIGHEDEN

- Concentratie
- Geheugen
- Strategie
- Inschatten van kansen

Het doel van dit onderricht is dus niet alleen om kinderen het petanque te laten ontdekken, een sportieve discipline, maar ook om te helpen zichzelf fysiek te leren kennen.

PETANQUE

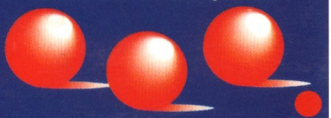

Wordt gespeeld met boules van ijzer, een houten balletje dat BUT heet. Het wordt gespeeld vanuit een op de grond getrokken cirkel.

TEGEN ELKAAR SPELEN

3 spelers tegen 3
TRIPLETTE
2 boules per speler

2 spelers tegen 2
DOUBLETTE
3 boules per speler

1 speler tegen 1
TÊTE-À-TÊTE
3 boules per speler

HET DOEL VAN HET SPEL

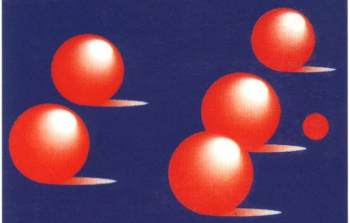

Is om de eigen boules dichter bij het BUT te plaatsen dan die van de tegenstander.

HET WERPEN

Een speler van een team trekt een werpcirkel, werpt het BUT uit en hij of een van zijn medespelers plaatst de eerste boule.

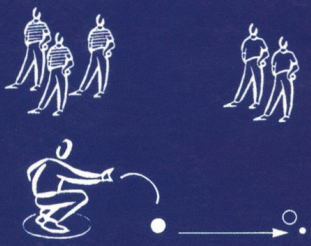

Daarna speelt een speler van het andere team die probeert het punt te verbeteren.

HIJ KAN PLAATSEN...

Door te proberen zijn boule dichter bij het BUT te plaatsen dan die van zijn tegenstander.

...OF HIJ KAN SCHIETEN

Door op de boule te mikken die het dichtst bij het BUT ligt met de bedoeling die boule weg te schieten.

ALS DAT LUKT

Moet een speler van het andere team verder spelen.

ALS DAT NIET LUKT

Moeten de spelers van zijn team net zolang doorspelen totdat zij het punten terugwinnen of geen boules meer hebben.

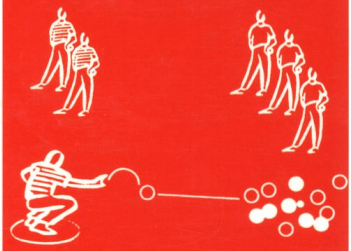

Als een van beide teams geen boules meer heeft, speelt het andere team al zijn boules.

HET EINDE VAN DE WERPRONDE

Een team scoort net zoveel punten als het boules dichter bij het BUT heeft liggen dan de tegenstander.
Dat is het einde van de WERPRONDE en dat team werpt het but opnieuw uit.

HET EINDE VAN DE PARTIJ

Het team dat na verloop van een aantal WERPRONDEN als eerste 13 PUNTEN heeft gescoord, wint de partij.

HET SPELEN VAN EEN BOULE

1. EEN STEVIGE EN STABIELE HOUDING IS ESSENTIEEL VOOR HET WERPEN VAN EEN BOULE

De trainer zal dus voor ieder kind moeten uitzoeken wat de houding is waarin het zich het best op zijn gemak voelt: staand of gehurkt. Hij zal het kind moeten helpen om die houding te leren kennen door het te wijzen op de algemene en voor iedereen geldende adviezen.

De speler moet zich staand of gehurkt in de werpcirkel bevinden. Zijn voeten mogen in geen enkel geval de cirkelrand raken of die overschrijden. Opdat de kinderen zich goed aan deze regel zullen houden, moet de trainer vooral goed op de houding in de cirkel letten en op het werpen van de boule (zie onderstaand voorbeeld).

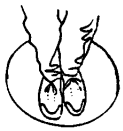

De voeten staan symmetrisch tegen elkaar en wijzen in de richting van de as van het spel.

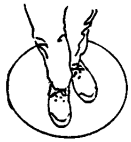

De voeten staan iets ten opzichte van elkaar verschoven en wijzen in de richting van de as van het spel. De voet aan de kant van de werparm iets naar voren.

De voeten staan uit elkaar. De voet aan de kant van de werparm wijst in de richting van de as van het spel.

2. DE BOULES MOETEN ONDERHANDS WORDEN GESPEELD

De meest natuurlijke manier zou eigenlijk zijn om de boules met een open hand te spelen, bovenhands dus, te meer omdat dat voor kinderen makkelijker lijkt om hun boule vast te houden. Het is echter de taak van de trainer om hen duidelijk te maken dat ze door onderhands te spelen de kracht en de richting beter kunnen controleren. Hij zal hen eerst op de natuurlijke wijze – bovenhands – laten spelen en hen zo de nadelen laten

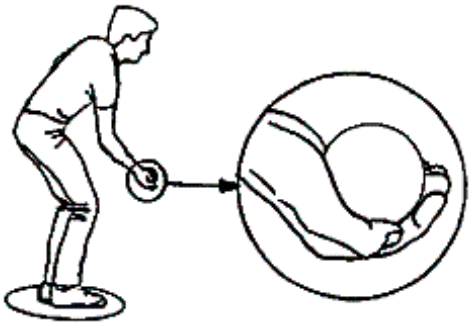

zien die dat teweegbrengt om hun pas daarna uit te leggen waarom het beter is om de boule 'vast te houden' dan op die op de hand te hebben 'liggen'.

3. DE ZWAAIBEWEGING IS ESSENTIEEL

Juist door de combinatie van de lengte van de zwaai en de snelheid bij het naar voren bewegen kan de boule meer of minder ver of met meer of minder kracht worden geworpen. De trainer moet de kinderen dus laten ontdekken dat hoe hoger de arm naar achteren zwaait, des te makkelijker het werpen is en des te minder kracht er nodig is om de boule ver te werpen. Hij moet ook uitleggen waarom dat zo is en er nauwlettend op toezien dat de beweging door de kinderen goed wordt uitgevoerd.

4. DE BOULE VERLAAT DE HAND VIA DE VINGERTOPPEN

De kinderen moeten er goed op gewezen worden dat zij de boule niet zomaar 'loslaten', met als gevolg dat de boule geen enkele dynamiek zal hebben op weg naar het but. Laat de kinderen zien dat de boule als een dood gewicht op de grond neerploft als de hand in één keer opengaat. De trainer moet aan de kinderen uitleggen dat als de boule de hand via de vingertoppen verlaat, die maximaal profijt heeft van de energie van de armzwaai.

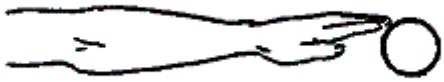

DE VERSCHILLENDE SPEELHOUDINGEN

a. Staand spelen:

De voorbereiding

Het draaien van de pols halverwege de zwaai naar achteren

De arm voorbij de lengteas van het lichaam

Halverwege de zwaai naar voren

Het loslaten van de boule

b. Gehurkt spelen:

De uitgangshouding

Het draaien van de pols halverwege de zwaai naar achteren

De arm voorbij de lengteas van het lichaam

Het loslaten van de boule

DE VERSCHILLENDE MANIEREN VAN SPELEN

1. UITWERPEN VAN HET BUT EN PLAATSEN

Glijdend/rollend Demi-portee Portee

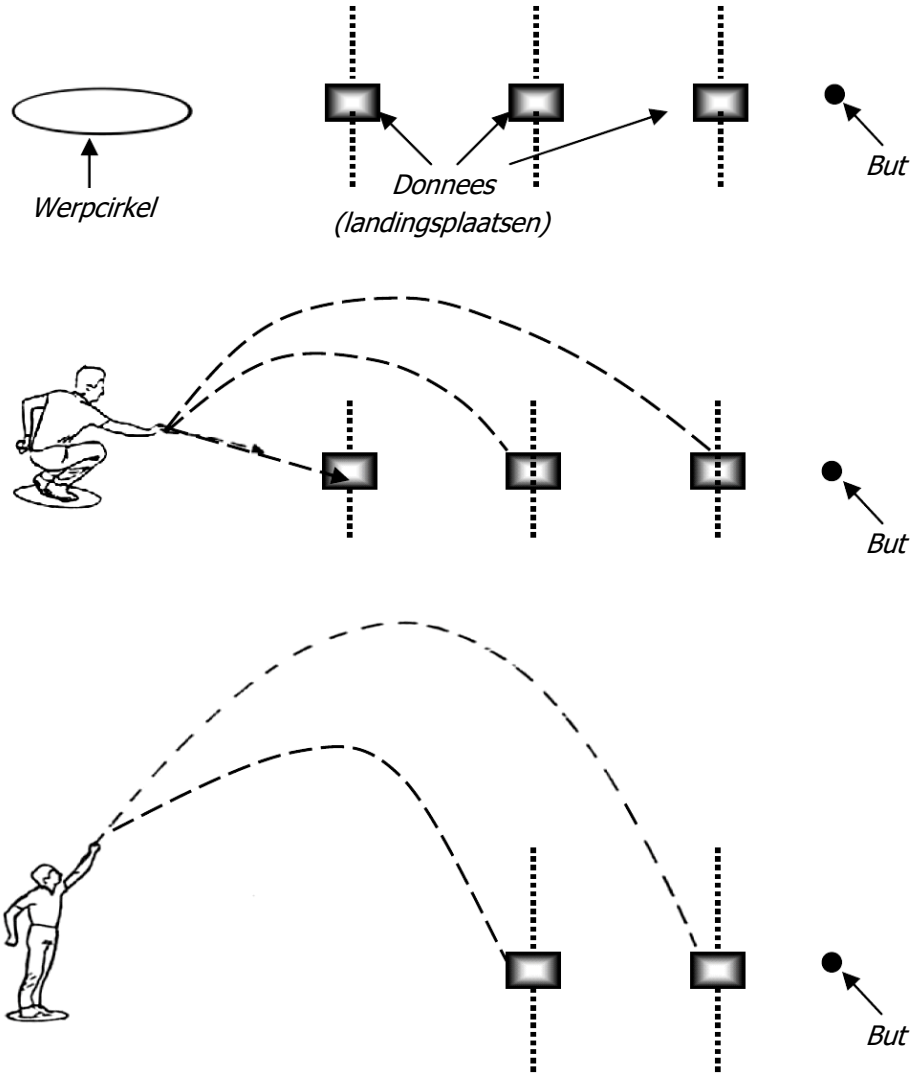

2. SCHIETEN

Kort over de grond Ver over de grond Op ijzer Op het but

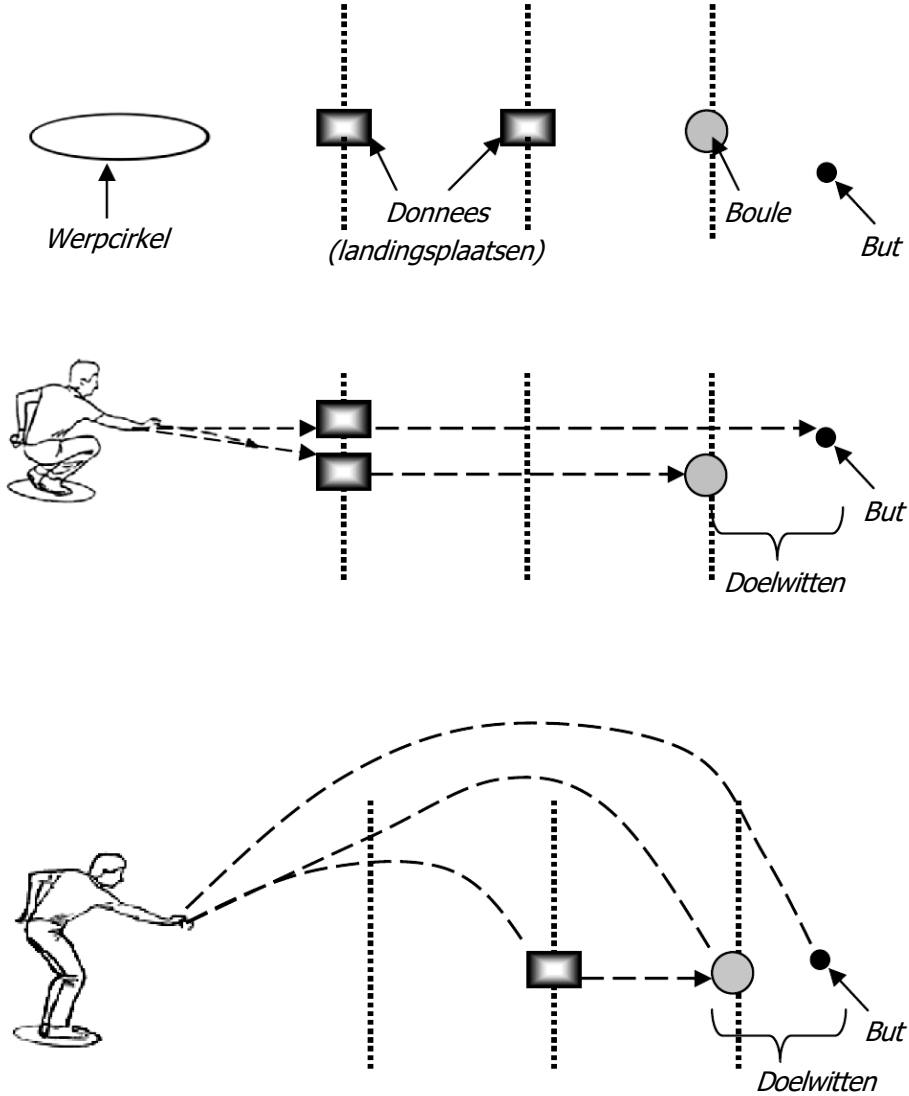

KENNISMAKINGS-PAKKET

Het kennismakingspakket
(Kit Découverte) **bevat:**

1 opbergzak
6 boules + 3 butjes
1 zwarte boule
1 groene hoepel (Ø 65 cm)
2 palen (H 120 cm – Ø 25 mm)
2 rubber voetstukken
2 bevestigingsclips paal/hoepel
1 rode werpcirkel (Ø 40 cm)
3 doelcirkels (geel, groen, blauw, Ø 40 cm)
1 rode strip STOP
1 instructieboek

ONDERDELEN EN SYMBOLEN VAN HET PAKKET

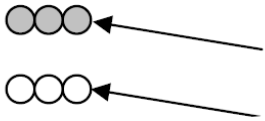

Door de FIPJP-goedgekeurde boules (Ø 65 mm, 200 g)

Zwart

Grijs

But (Ø 35 mm)

Zwarte boule (Ø 65 mm)

Rode strip STOP (100 cm)

Gele doelcirkel: 5 punten (Ø 40 cm)
Groene doelcirkel: 10 punten (Ø 40 cm)
Blauwe doelcirkel: 15 punten (Ø 40 cm)

Werpcirkel (Ø 40 cm)

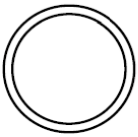

Groene hoepel (Ø 65 cm)

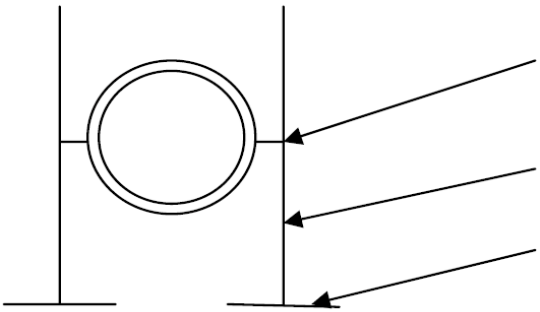

Bevestigingsclips paal/hoepel

Palen

Rubber voetstukken

OEFENING 1

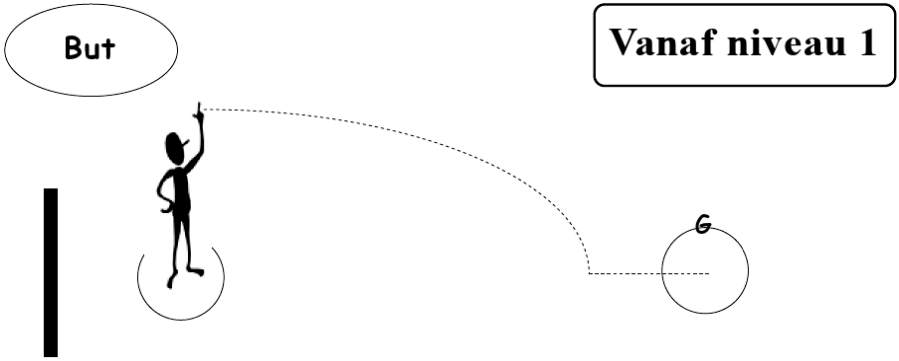

Driemaal achtereen een but uitwerpen.
De bedoeling is om het but in de cirkel te plaatsen.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 2

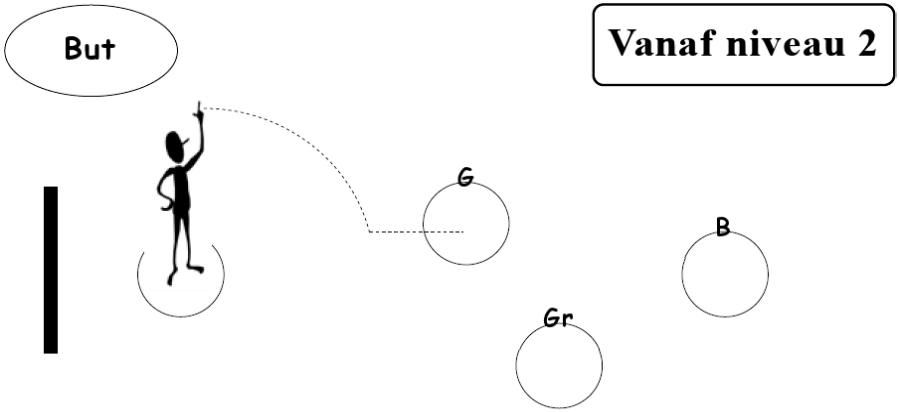

Driemaal achtereen een but uitwerpen.
De bedoeling is om het but in elk van de cirkels te plaatsen. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 3

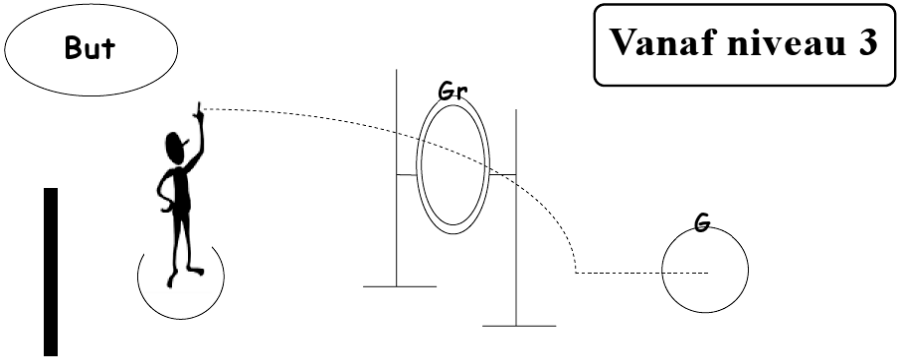

Driemaal achtereen een but door de hoepel heen uitwerpen.
De bedoeling is om het but in de cirkel te plaatsen.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 4

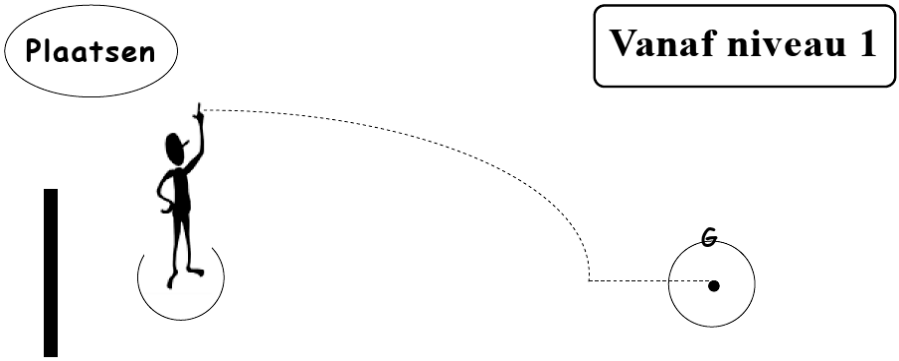

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules in de cirkel en zo dicht mogelijk bij het but te plaatsen.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 5

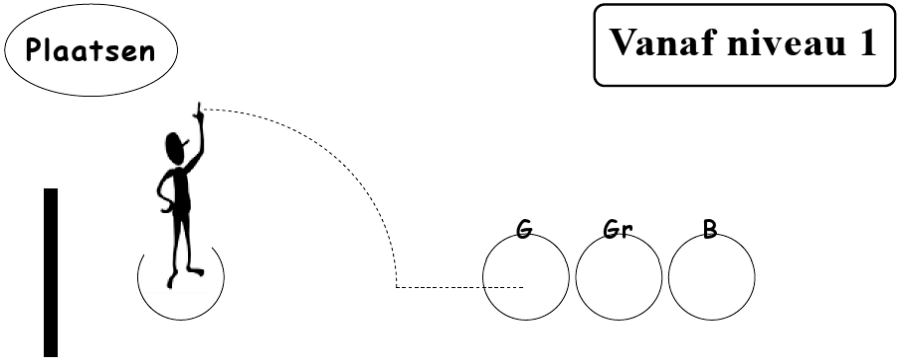

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules in elk van de cirkels te plaatsen. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 6

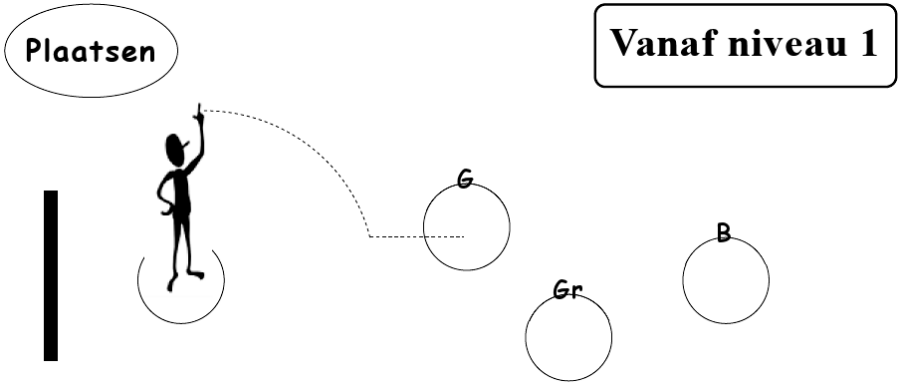

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is dat de boules in elk van de doelcirkels worden geplaatst. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 7

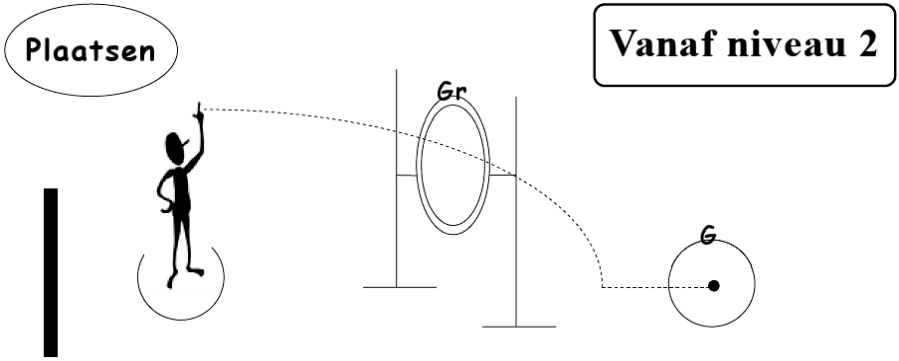

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om de boules zo dicht mogelijk bij het but in de cirkel te plaatsen waarbij ze in de cirkel blijven liggen.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 8

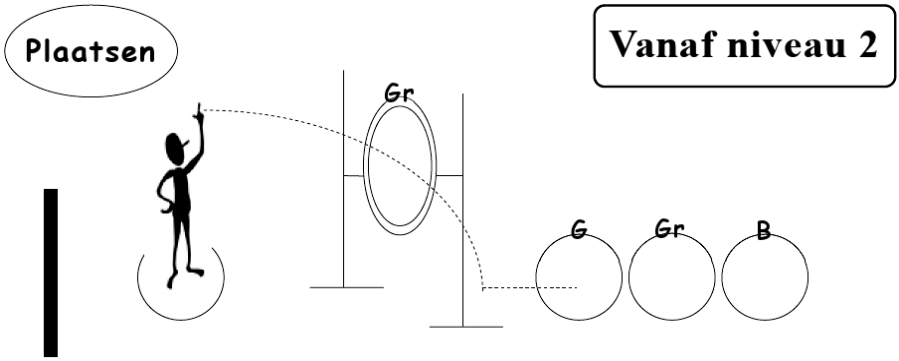

Driemaal achtereen een boule do
or de hoepel heen werpen.
De bedoeling is dat de boules in elk van de cirkels worden geplaatst. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 9

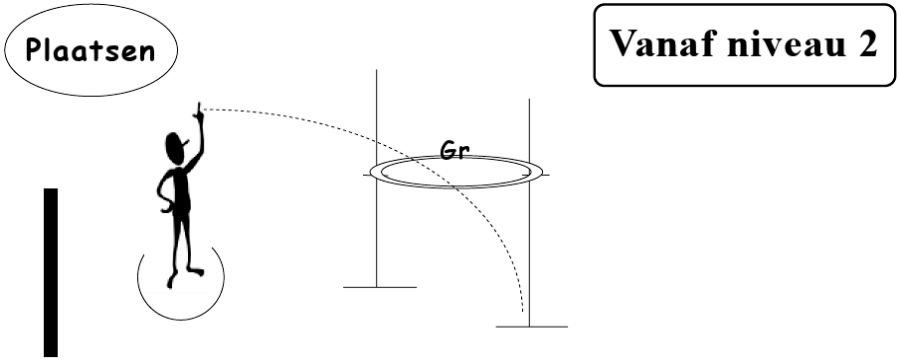

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 10

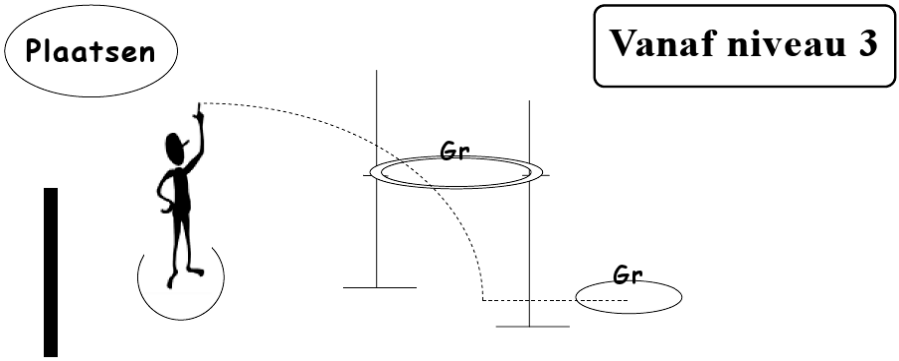

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is dat de boules in de cirkel worden geplaatst.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 11

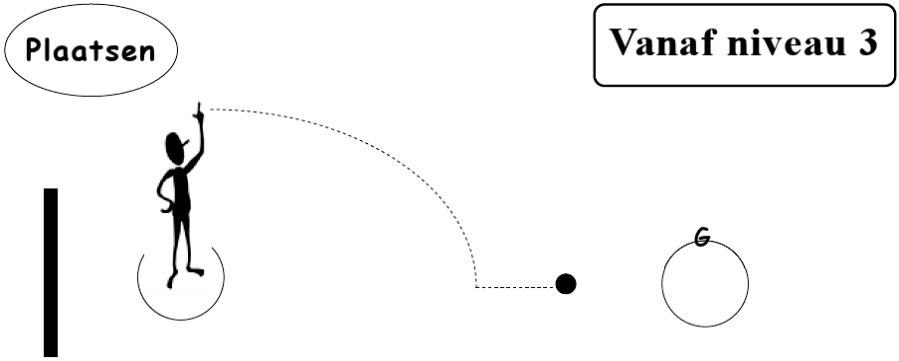

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule te raken, opdat die in de cirkel komt.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 12

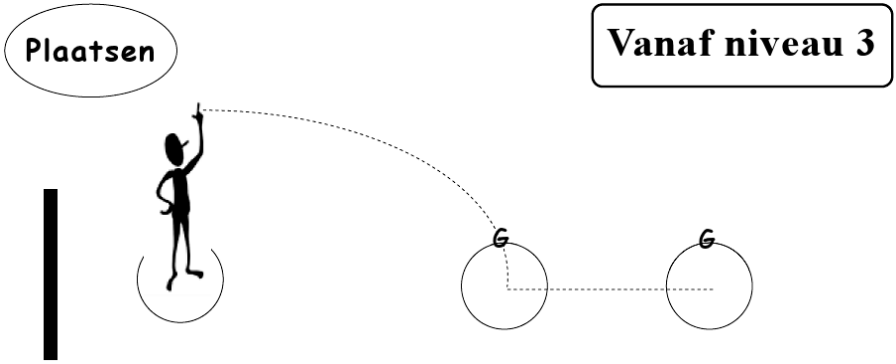

Driemaal achtereen een boule in
de eerste cirkel werpen.
De bedoeling is om in de tweede cirkel van dezelfde kleur te plaatsen.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 13

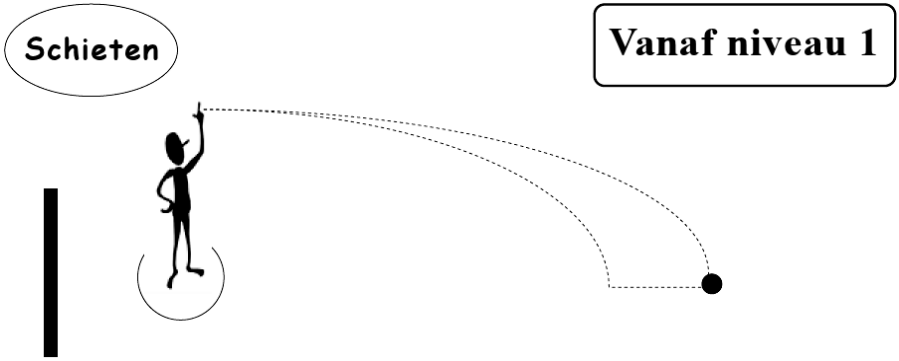

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule te raken.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 14

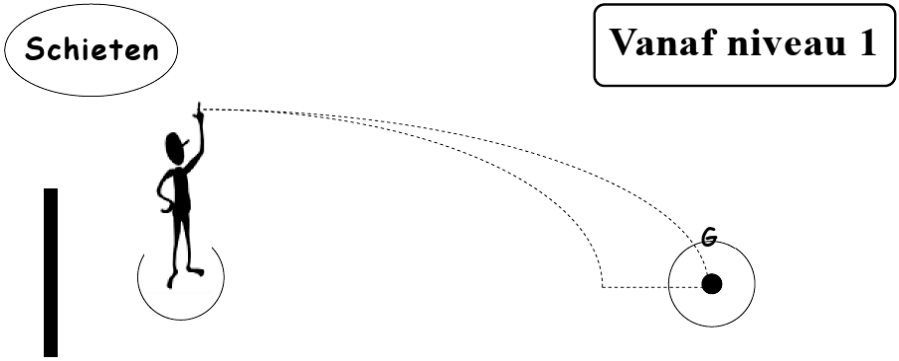

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule uit de cirkel te schieten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 15

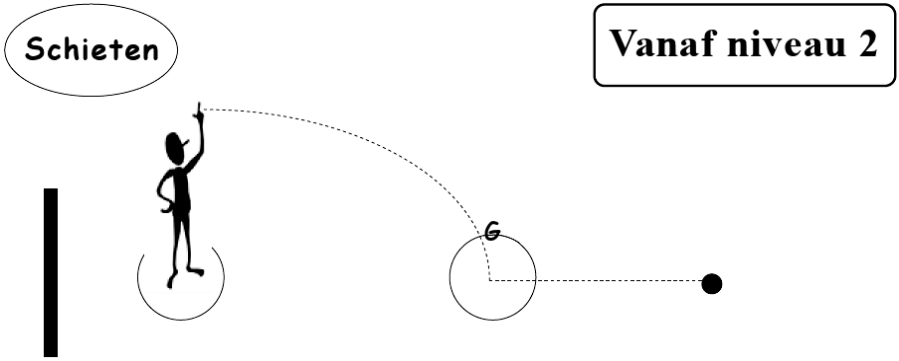

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om in de cirkel te schieten en vervolgens de zwarte boule te raken.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 16

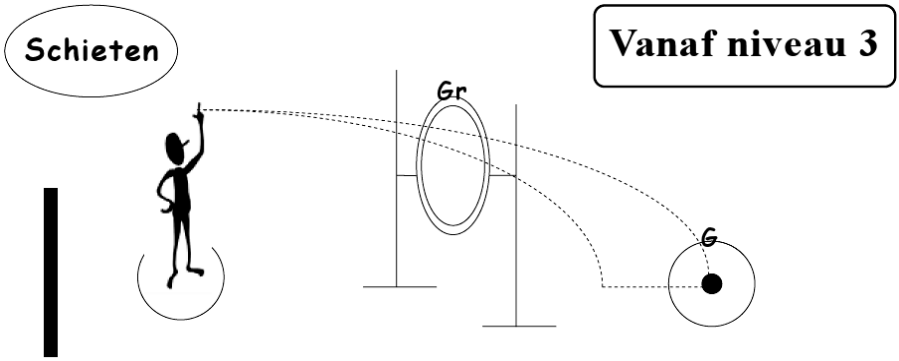

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule uit de cirkel te schieten.
5 punten per gelukte worp.

Beoordelingsformulier

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

LESPAKKET

Het lespakket
(Kit Initiation)
bevat:

1 opbergzak
3 zwarte boules
1 blauwe hoepel (Ø 50 cm)
1 groene hoepel (Ø 65 cm)
1 gele hoepel (Ø 75cm)
4 palen (H 120 cm – Ø 25 mm)
4 rubberen voetstukken
4 bevestigingsclips paal/hoepel
1 bevestigingsclip hoepel/hoepel
4 rode werpcirkels (Ø 40 cm)
12 doelcirkels (geel, groen, blauw, Ø 40 cm)
4 rode strips STOP
2 strips GEVANGENIS
1 instructieboek

ONDERDELEN EN SYMBOLEN VAN HET PAKKET

Door de FIPJP-goedgekeurde boules (Ø 65 mm, 200 gram)

Zwart

Grijs

But (Ø 35 mm)

Zwarte boule (Ø 65 mm)

Rode strip STOP (100 cm)

Strip GEVANGENIS (160 cm)

G Gr B

Gele doelcirkel: 5 punten (Ø 40 cm)
Groene doelcirkel: 10 punten (Ø 40 cm)
Blauwe doelcirkel: 15 punten (Ø 40 cm)

Werpcirkel (Ø 40 cm)

B Gr G

Blauwe cirkel: 15 punten (Ø 50 cm)
Groene hoepel: 10 punten (Ø 65 cm)
Gele hoepel: 5 punten (Ø 75 cm)

Bevestigingsclips hoepel/hoepel

Bevestigingsclips paal/hoepel

Palen

Rubber voetstukken

OEFENING 17

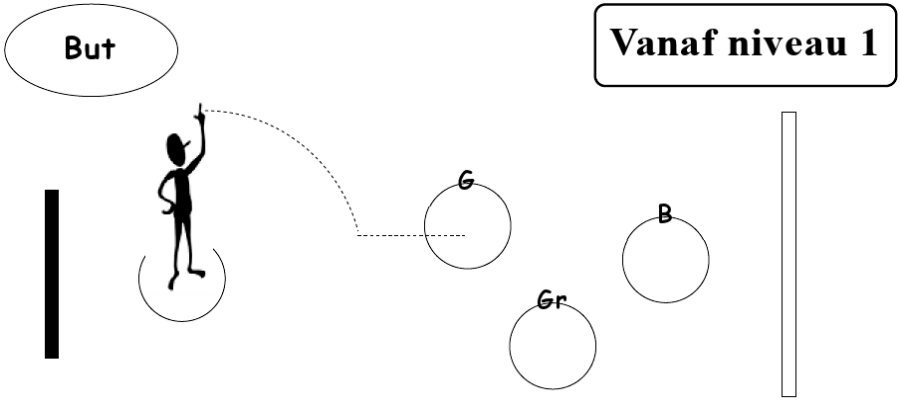

Driemaal achtereen een but in de cirkel werpen.
De bedoeling is om zo dicht mogelijk bij de gevangenisstrip te komen zonder die te raken of eroverheen te gaan, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 18

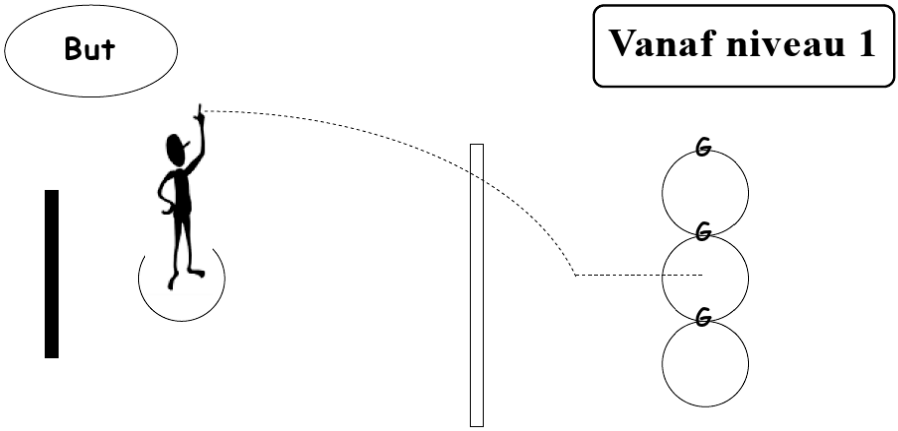

Driemaal achtereen een but voorbij de gevangenisstrip werpen.
De bedoeling is om de buts in een van de cirkels te plaatsen. Variatie mogelijk.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 19

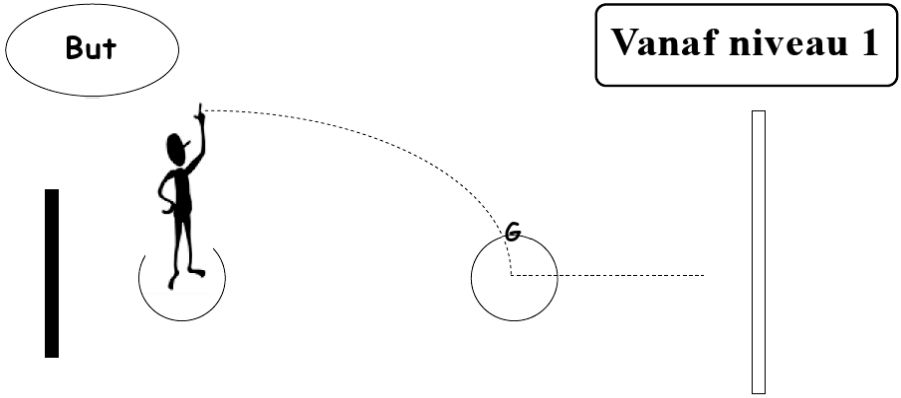

Driemaal achtereen een but in elk van de cirkels werpen.
De bedoeling is om de gevangenisstrip niet te raken of te passeren, anders 2 strafpunten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 20

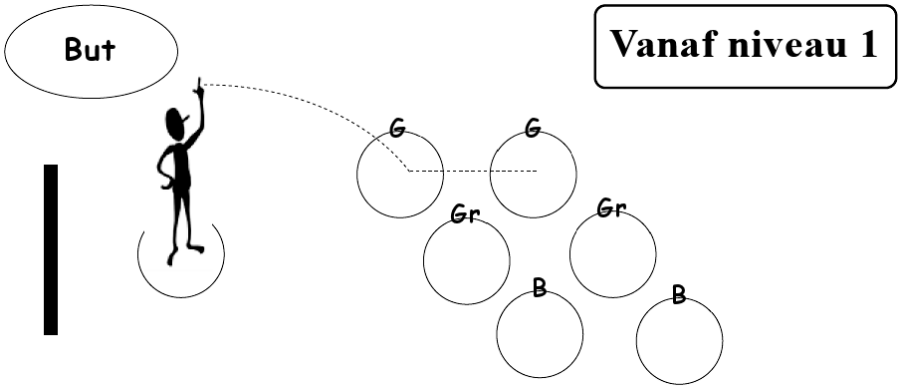

Driemaal achtereen een but in elk van de eerste cirkel van iedere kleur werpen.
De bedoeling is om de buts in de tweede cirkel van dezelfde kleur te plaatsen.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten. Variatie mogelijk.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 21

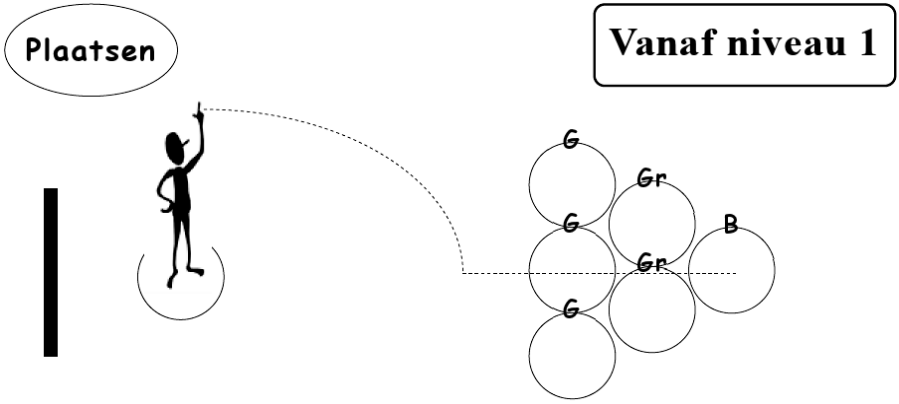

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules in de cirkels plaatsen, hetzij vrij naar keuze, hetzij van tevoren aangekondigd.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 22

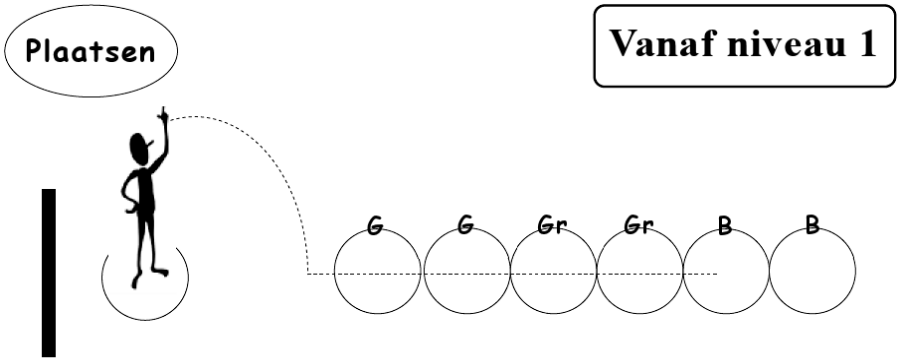

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules in de verste cirkel van elke kleur te plaatsen.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten. Variatie mogelijk.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 23

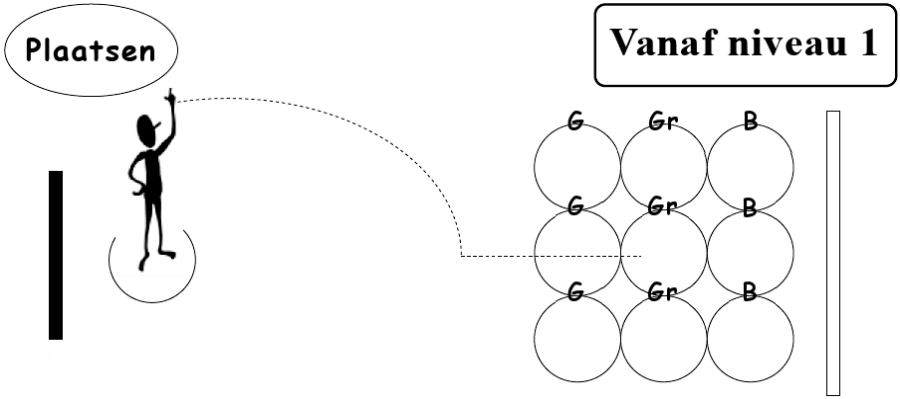

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules in de cirkels te plaatsen zonder de gevangenisstrip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als het lukt om een boule in elke kleur te plaatsen 2 bonuspunten.

OEFENING 24

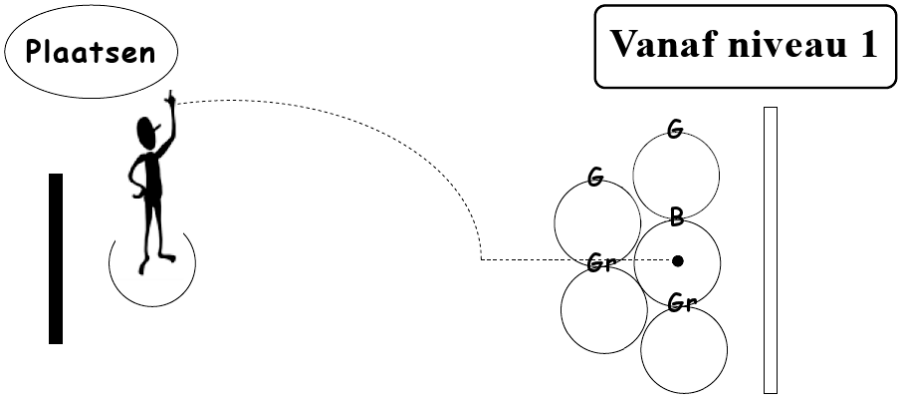

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules dicht bij het but in de blauwe cirkel te plaatsen zonder de gevangenisstrip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.

OEFENING 25

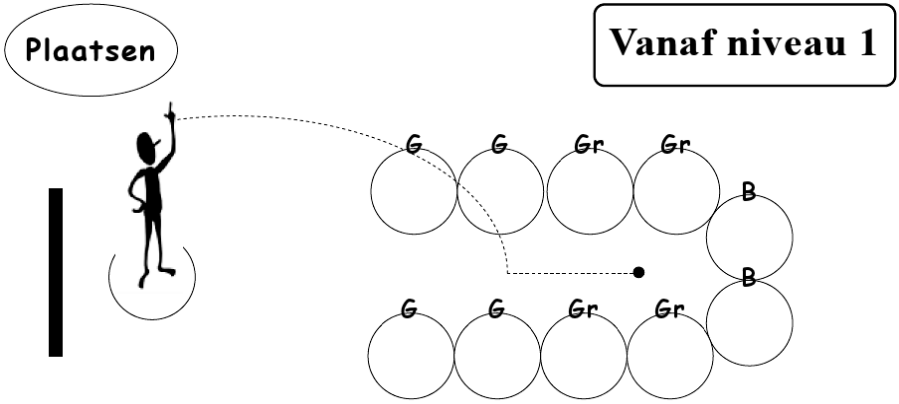

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules dicht bij het but te plaatsen zonder de cirkels te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 26

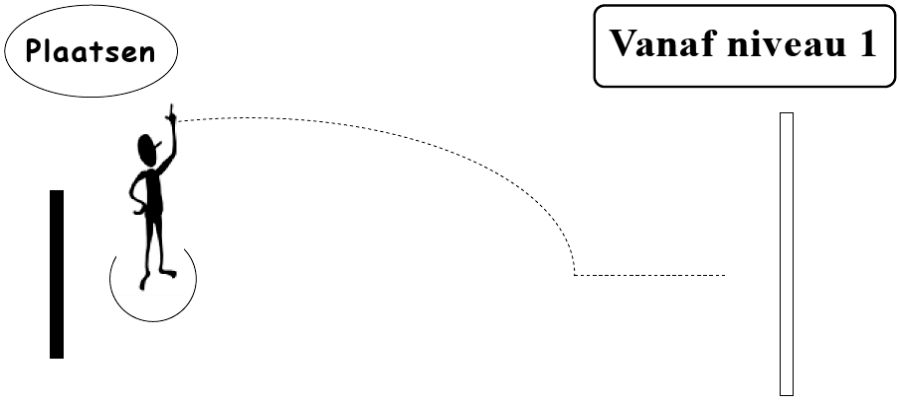

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules zo dicht mogelijk bij de gevangenisstrip te plaatsen zonder die te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 27

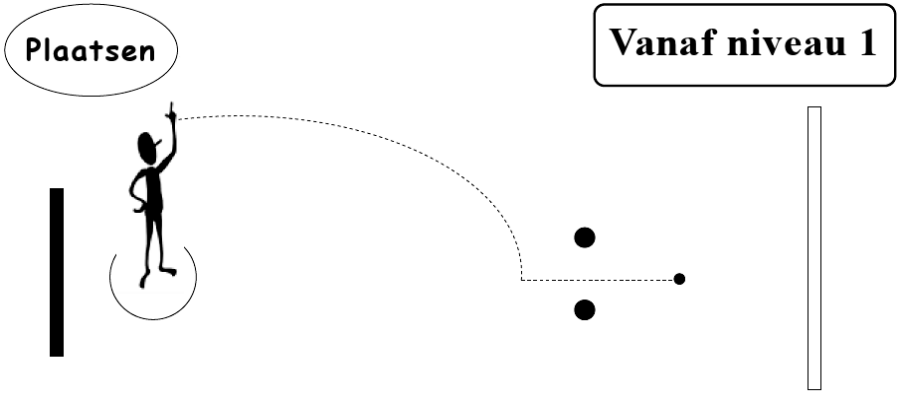

Driemaal achtereen een boule werpen tussen de zwarte boules werpen.
De bedoeling is om de boules dicht bij het but te plaatsen zonder de zwarte boules of de gevangenisstrip te raken, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 28

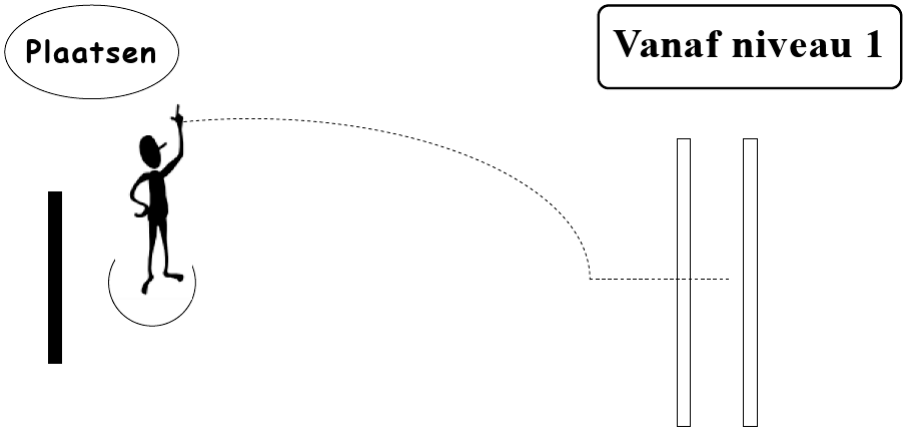

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de boules tussen de gevangenisstrips te plaatsen zonder de tweede gevangenisstrip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 29

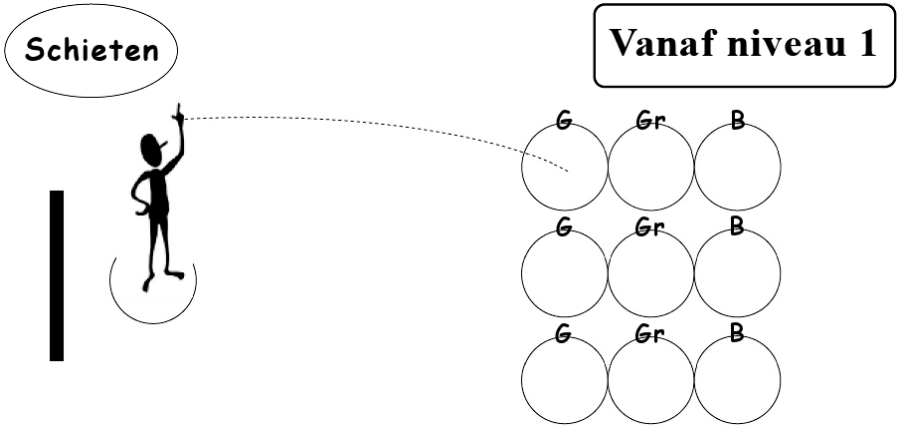

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om in de cirkels te schieten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.

OEFENING 30

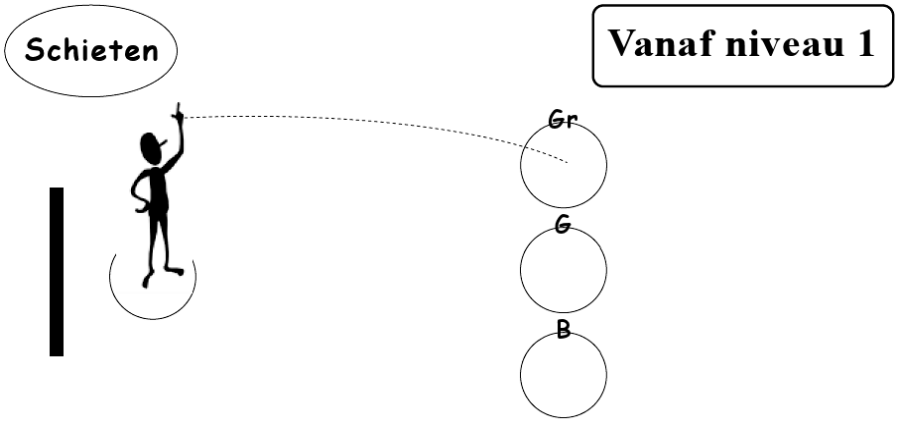

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om in elk van de cirkels te schieten.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 31

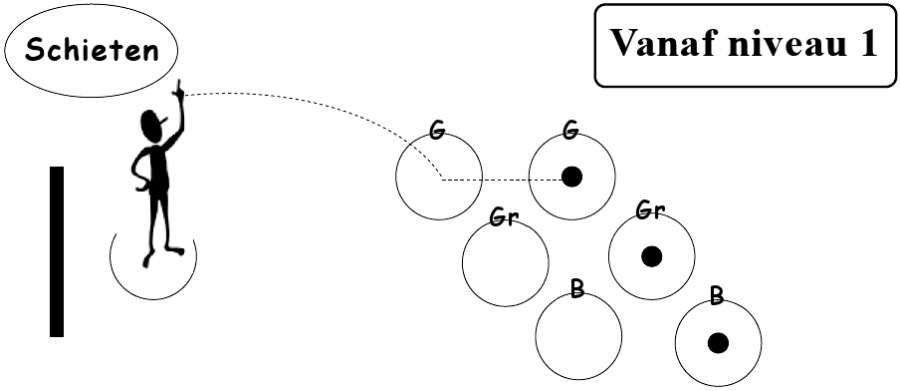

Driemaal achtereen een boule werpen in de eerste cirkel van verschillende kleur.
De bedoeling is om de zwarte boules in de tweede cirkel van dezelfde kleur te schieten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdi
ent hij 2 bonuspunten.

OEFENING 32

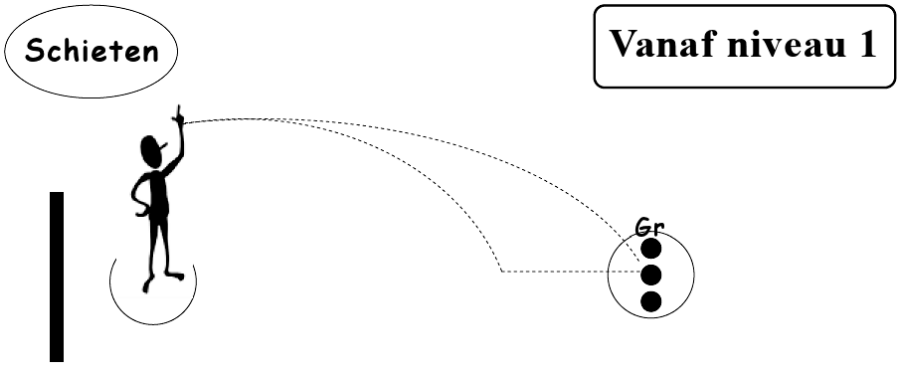

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules uit de cirkel te schieten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 33

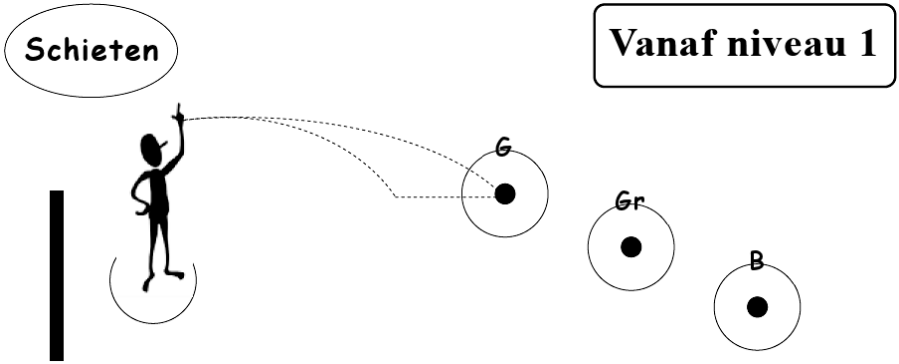

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules uit de cirkels te schieten. Variatie mogelijk, bijv. driemaal dezelfde boule proberen te raken.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 34

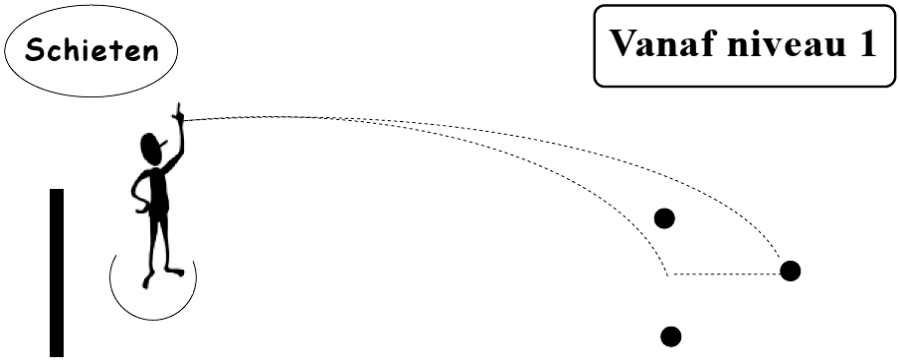

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de middelste zwarte boule te schieten zonder de andere te raken, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 35

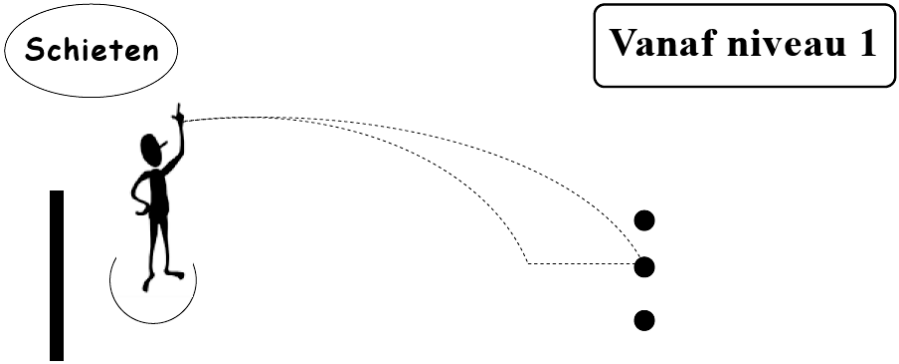

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules te raken.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 36

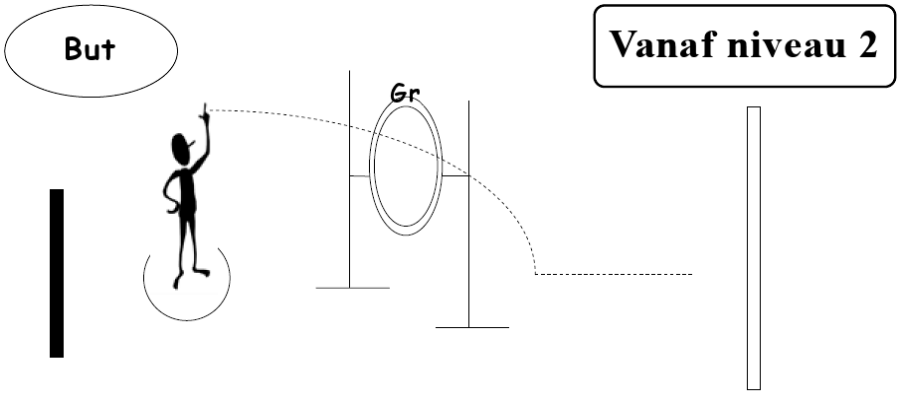

Driemaal achtereen een but door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om het but dicht bij de gevangenisstrip te plaatsen zonder die te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 37

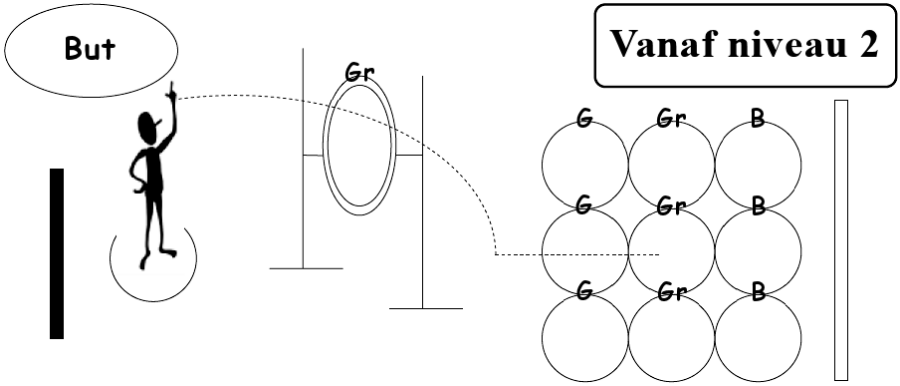

Driemaal achtereen een but door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om in de cirkels te plaatsen zonder de gevangenisstrip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Drie keer een but in een cirkel met verschillende kleur plaatsen 2 bonuspunten.

OEFENING 38

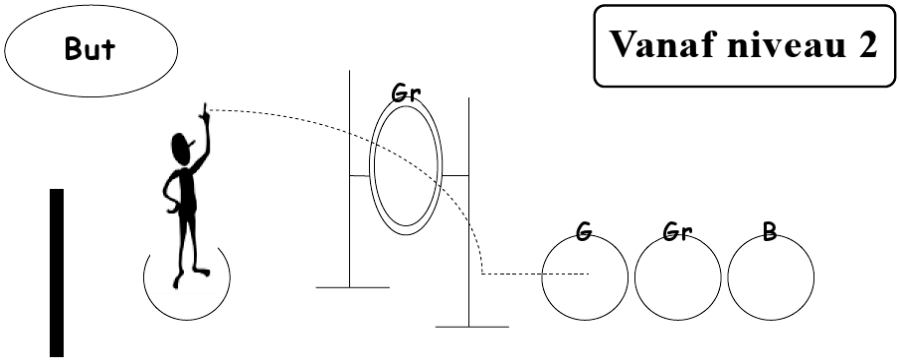

Driemaal achtereen een but door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om het but in een van de drie cirkels te plaatsen. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 .
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 39

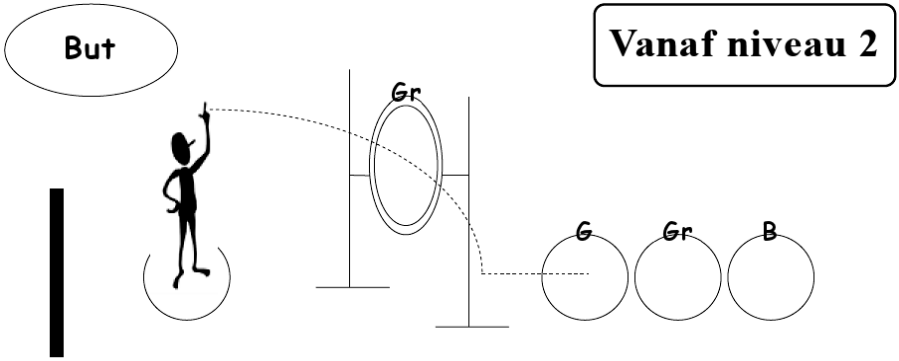

Driemaal achtereen een but door een van de hoepels werpen, hetzij vrij naar keuze, hetzij driemaal door dezelfde kleur.
De bedoeling is om het but in de cirkel te plaatsen.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 15 punten.

OEFENING 40

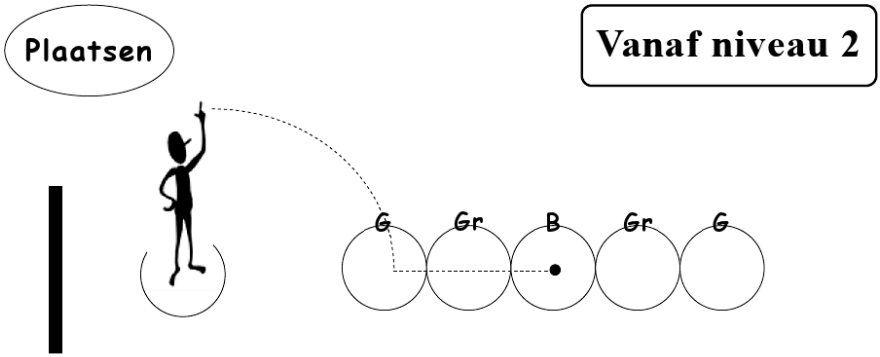

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om dicht bij het but in de blauwe cirkel te komen.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Bij meer gevorderde spelers kunnen de achterste cirkels worden weggelaten.

OEFENING 41

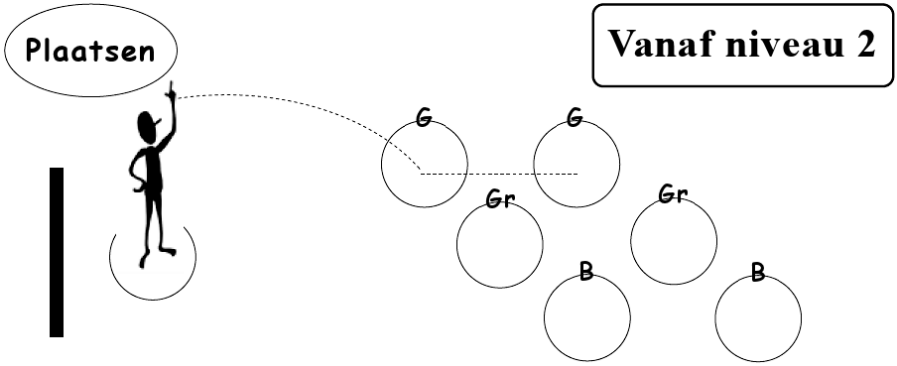

Driemaal achtereen een boule in de eerste cirkel van elke kleur werpen.
De bedoeling is om de boules in de tweede cirkel van dezelfde kleur te plaatsen.
Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 42

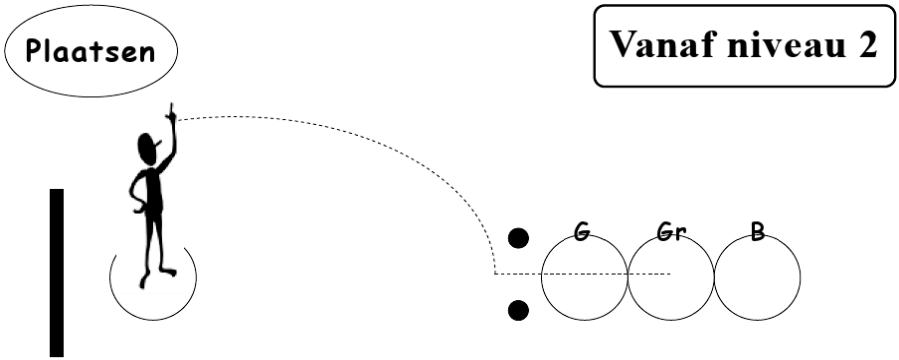

Driemaal achtereen een boule tussen de zwarte boules door werpen.
De bedoeling is om de boules in de cirkels te plaatsen zonder de zwarte boules te raken, anders 2 strafpunten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten, al naar gelang de kleur.

OEFENING 43

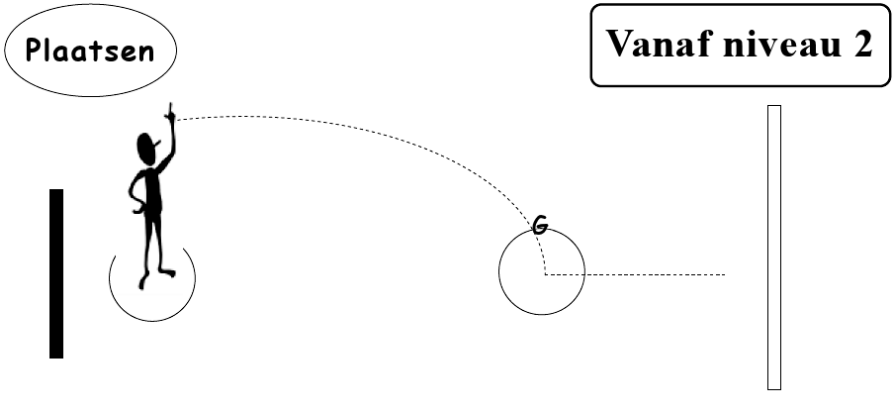

Driemaal achtereen een boule in de cirkel werpen.
De bedoeling is om de boules zo dicht mogelijk bij de gevangenisstrip te plaatsen zonder die te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.
Als de speler driemaal in de cirkel neerkomt, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 44

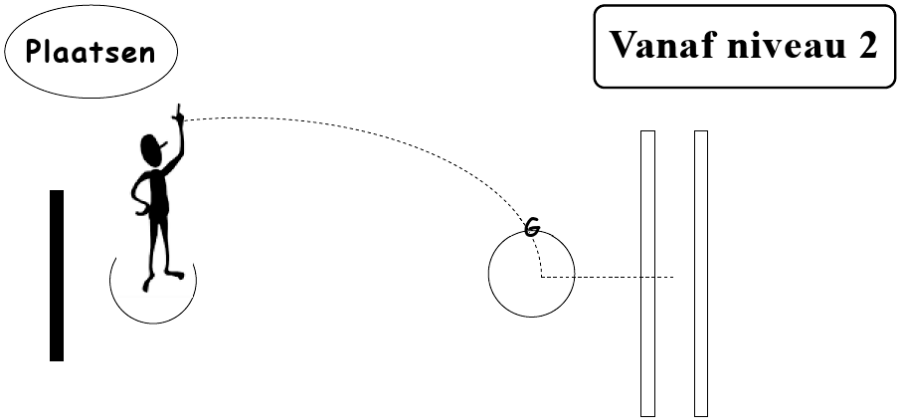

Driemaal achtereen een boule in de cirkel werpen.
De bedoeling is om tussen de twee gevangenisstrips te blijven zonder de tweede strip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 45

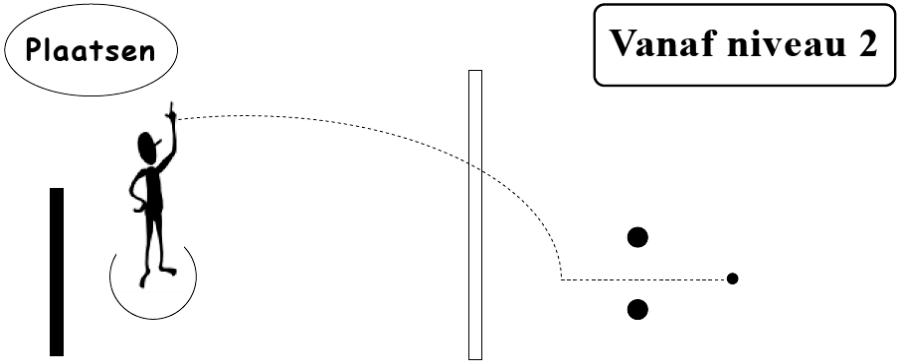

Driemaal achtereen een boule voorbij de gevangenisstrip werpen en tussen de zwarte boules door.
De bedoeling is om dicht bij het but te komen zonder de zwarte boules te raken, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 46

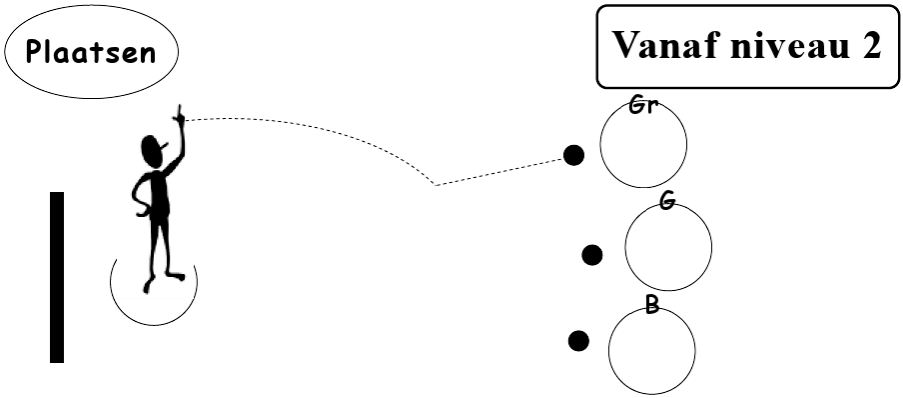

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules in de erachter liggende cirkel te duwen, kleur voor kleur. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten, al naar gelang de kleur.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 47

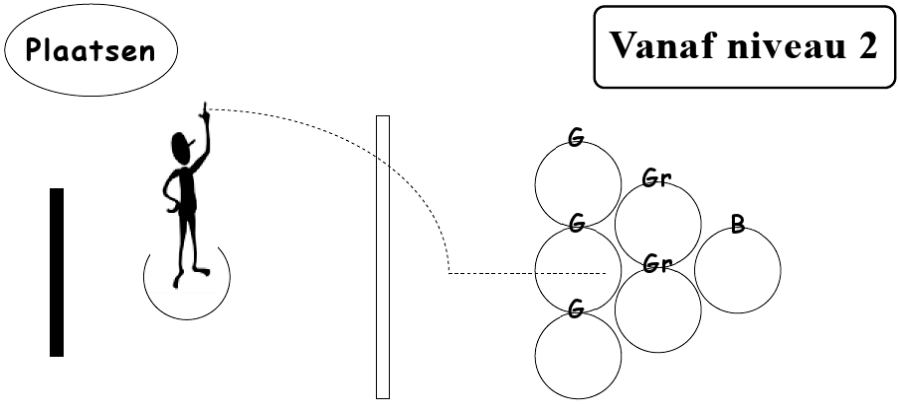

Driemaal achtereen een boule voorbij de gevangenisstrip werpen.
De bedoeling is om de boules in de cirkels te plaatsen. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 48

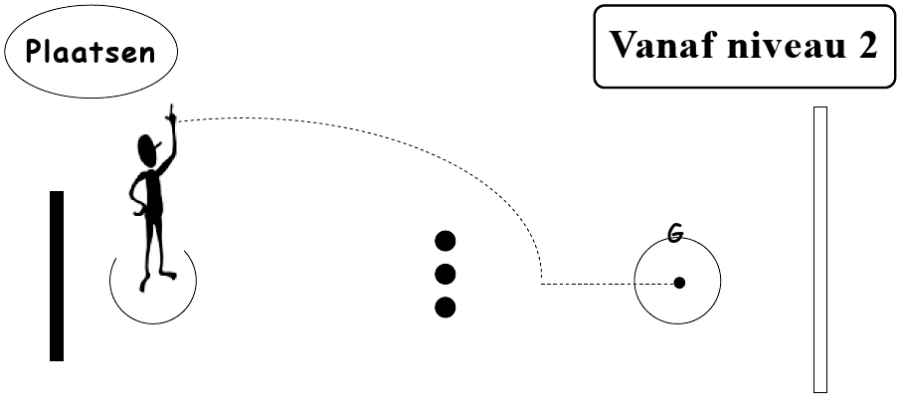

Driemaal achtereen een boule achter de zwarte boules werpen.
De bedoeling is om de boules dicht bij het but te plaatsen en in de cirkel te blijven zonder de zwarte boules te raken, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 49

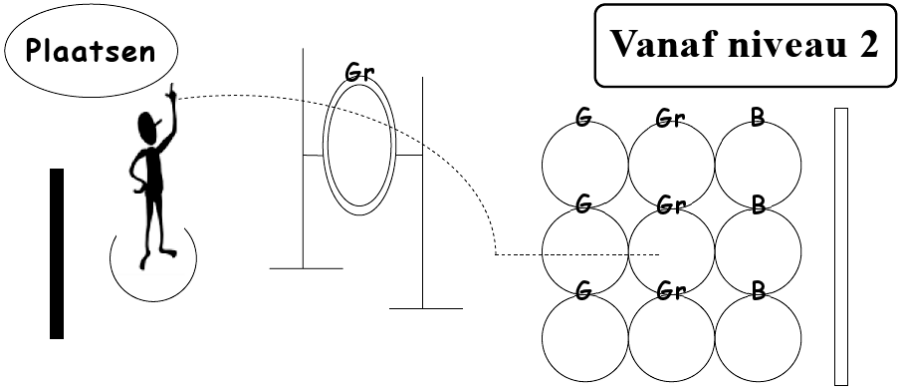

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om de boules in de cirkels te plaatsen zonder de gevangenisstrip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Drie keer een boule in een cirkel met verschillende kleur 2 bonuspunten.

OEFENING 50

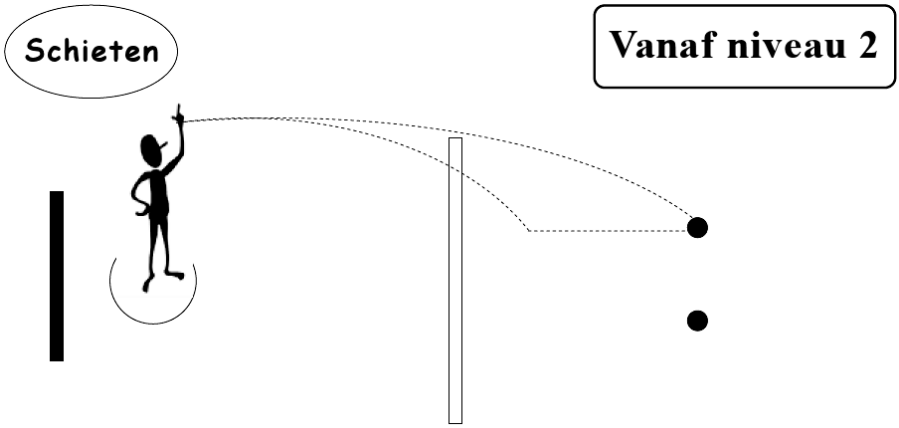

Driemaal achtereen een boule voorbij de gevangenisstrip werpen.
De bedoeling is om de twee zwarte boules te schieten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 51

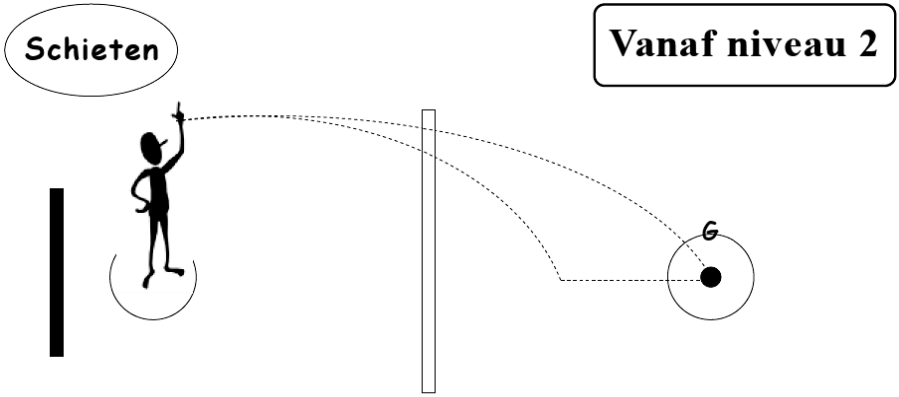

Driemaal achtereen een boule voorbij de gevangenisstrip werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule uit de cirkel te schieten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 52

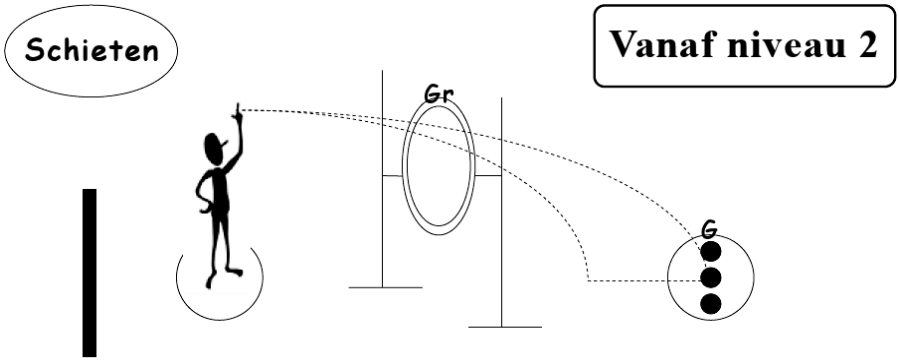

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om de twee zwarte boules te schieten.
5 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 53

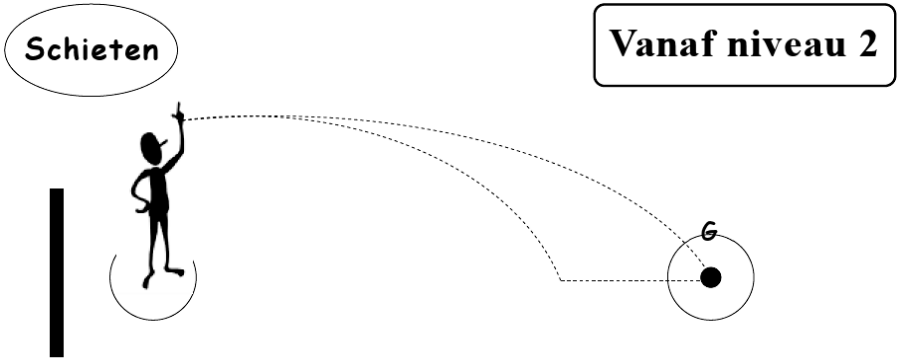

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule uit de cirkel te schieten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 54

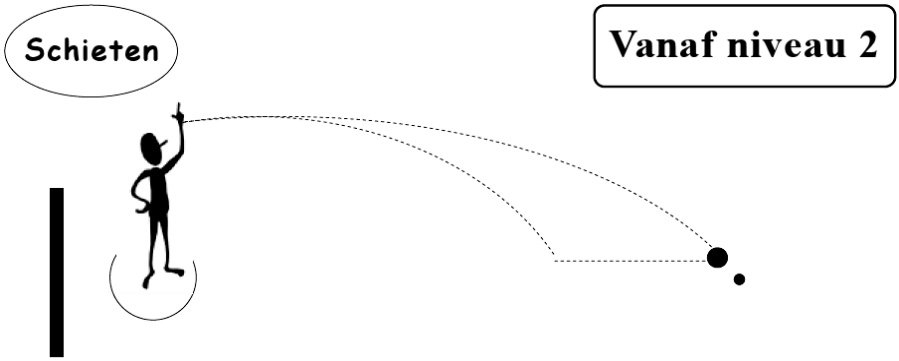

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boule te schieten zonder het but te raken, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 55

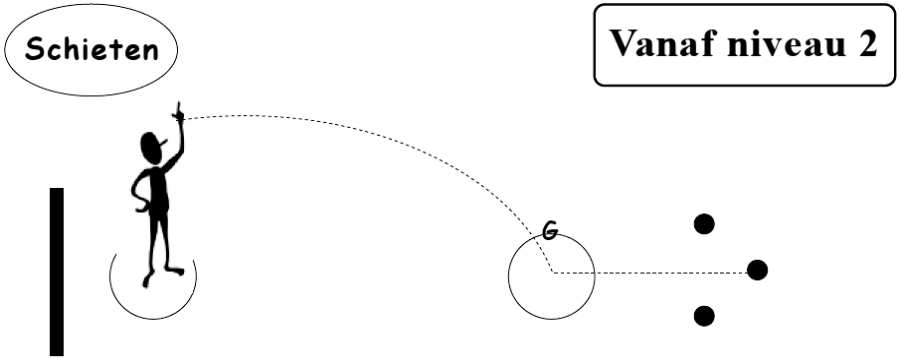

Driemaal achtereen een boule in de cirkel werpen.
De bedoeling is om de achterste zwarte boule te schieten zonder de andere te raken, anders 2 strafpunten.
5 punten per gelukte worp.

OEFENING 56

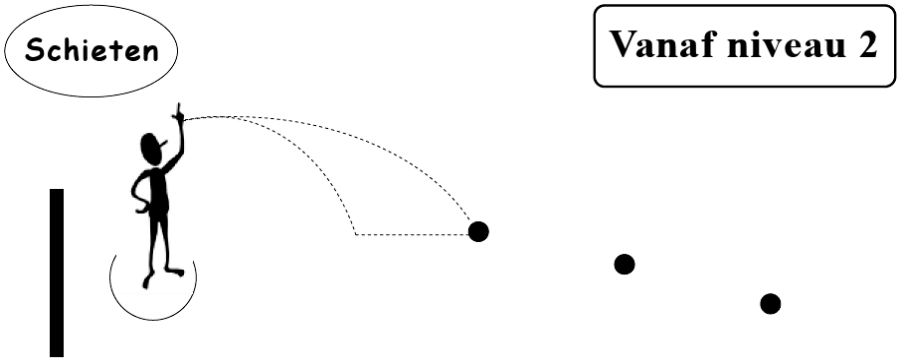

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules te raken. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 57

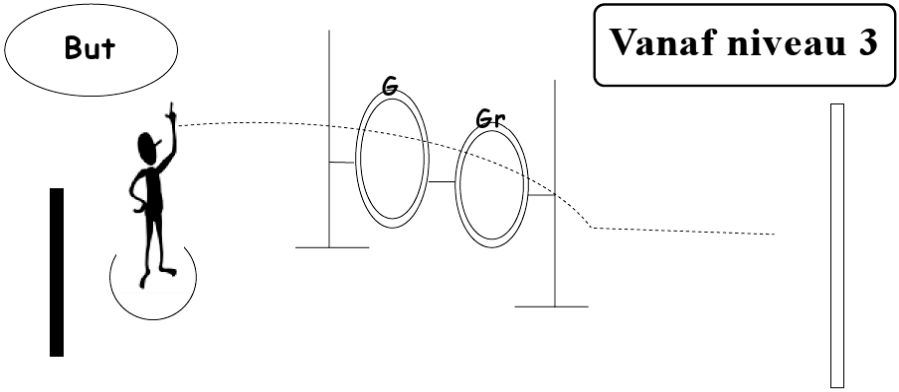

Driemaal achtereen een but door de hoepels werpen, hetzij vrij naar keuze, hetzij drie worpen per kleur.
De bedoeling is om zo dicht mogelijk bij de gevangenisstrip te komen, zonder die te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 10 punten.

OEFENING 58

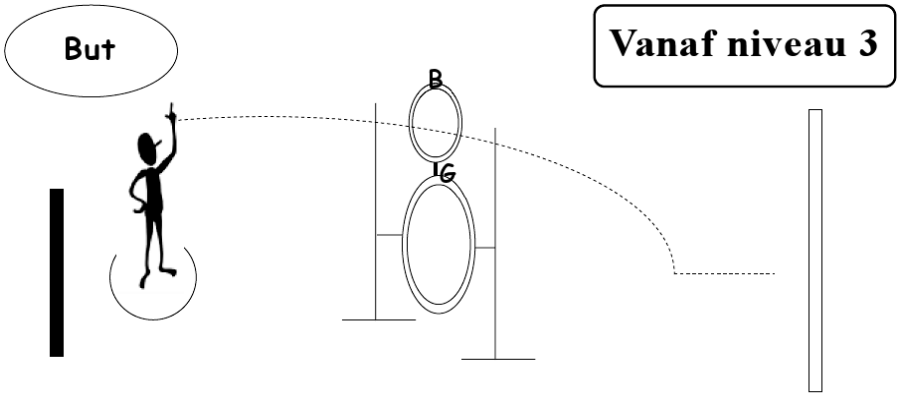

Tweemaal een but door de hoepels werpen, één door de gele, de andere door de blauwe.
De bedoeling is om zo dicht mogelijk bij de gevangenisstrip te komen, zonder die te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 15 punten.

OEFENING 59

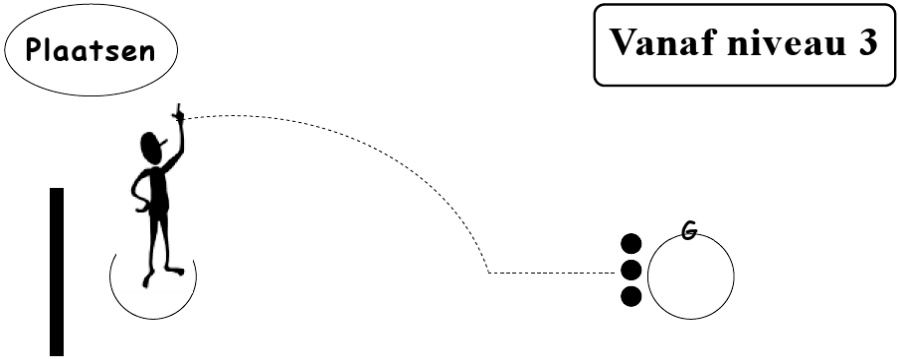

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules in de cirkel te duwen.
10 punten per gelukte worp.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 60

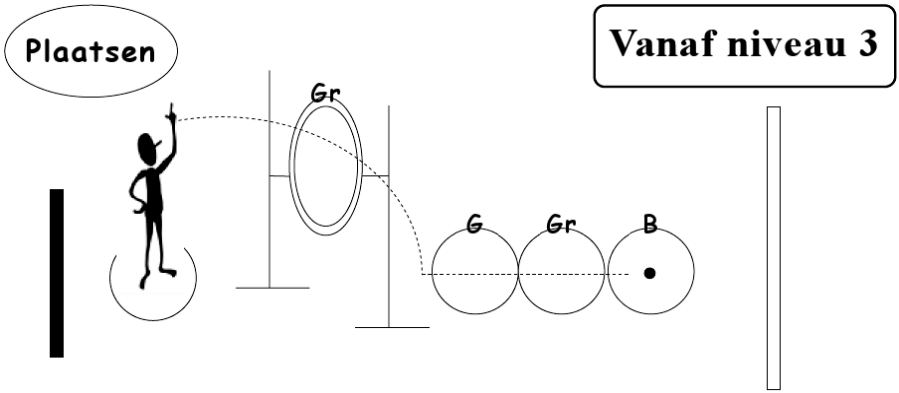

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om dicht bij het but te komen zonder de gevangenisstrip te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.

OEFENING 61

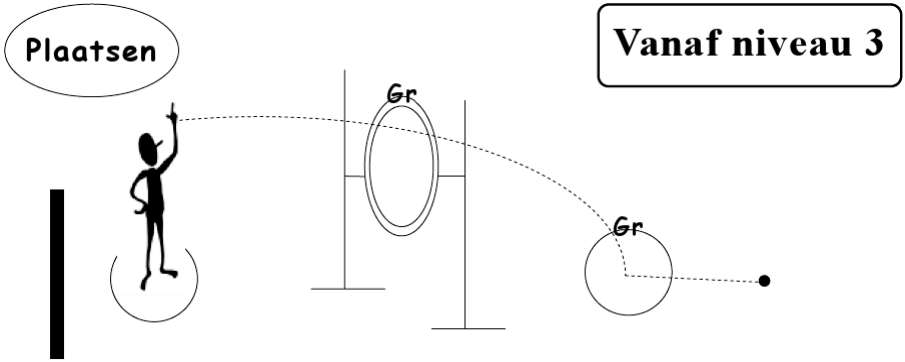

Driemaal achtereen een boule door de hoepel heen werpen.
De bedoeling is om in de cirkel van dezelfde kleur neer te komen en vervolgens dicht hij het but. Variatie mogelijk.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.

OEFENING 62

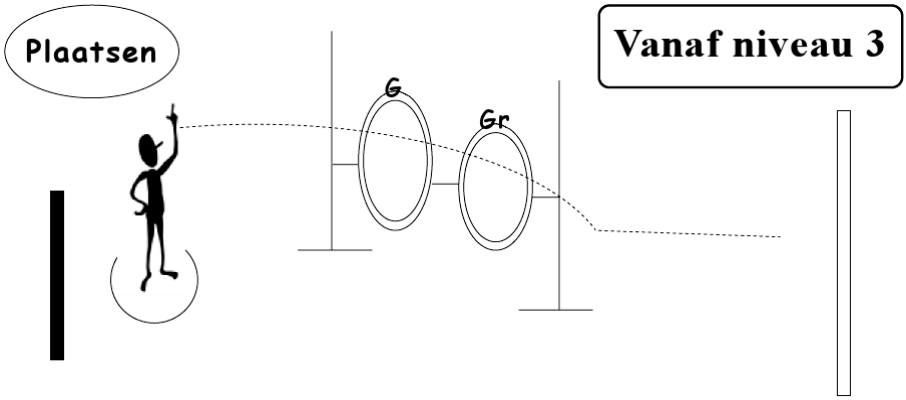

Driemaal achtereen een boule door de hoepels heen werpen, hetzij vrij naar keuze, hetzij drie worpen per kleur.
De bedoeling is om zo dicht mogelijk bij de gevangenisstrip te komen zonder die te raken of te passeren, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 10 punten.

OEFENING 63

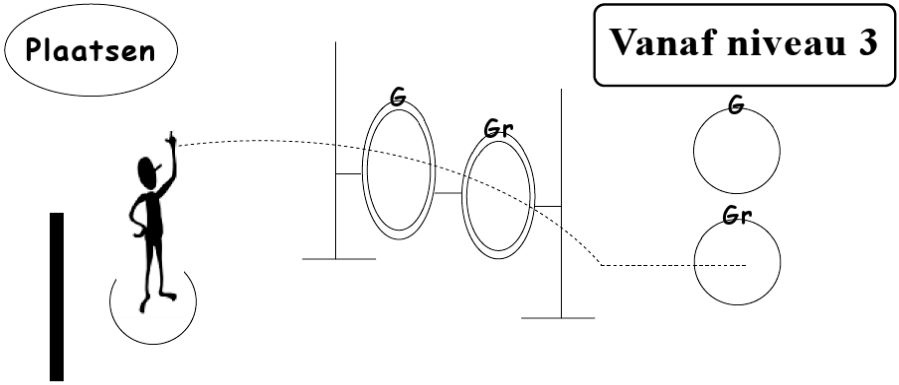

Twee boules door de hoepels heen werpen, eerst de gele, daarna de groene.
De bedoeling is om de boule in de cirkel van de dezelfde kleur te plaatsen. Variatie mogelijk, bijv. drie worpen per kleur en 2 bonuspunten bij drie keer succes.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 10 punten.
Als een speler twee keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 64

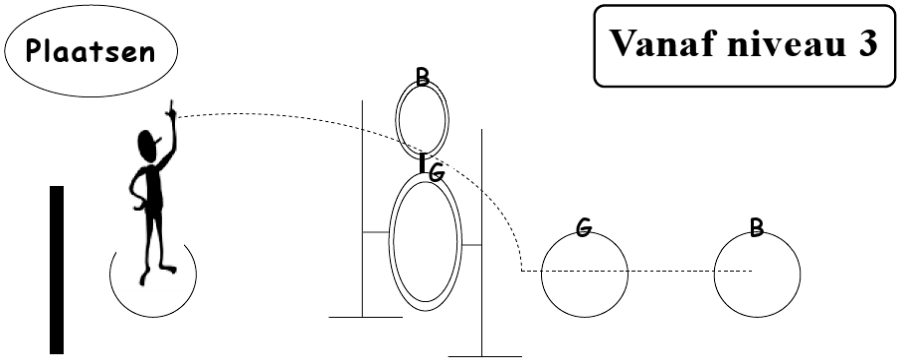

Twee boules door de hoepels heen werpen, eerst de blauwe, daarna de gele.
De bedoeling is om de boule in de cirkel van dezelfde kleur te plaatsen. Variatie mogelijk, bijv. drie worpen per kleur en 2 bonuspunten bij drie keer succes.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 10 punten.
Als een speler twee keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 65

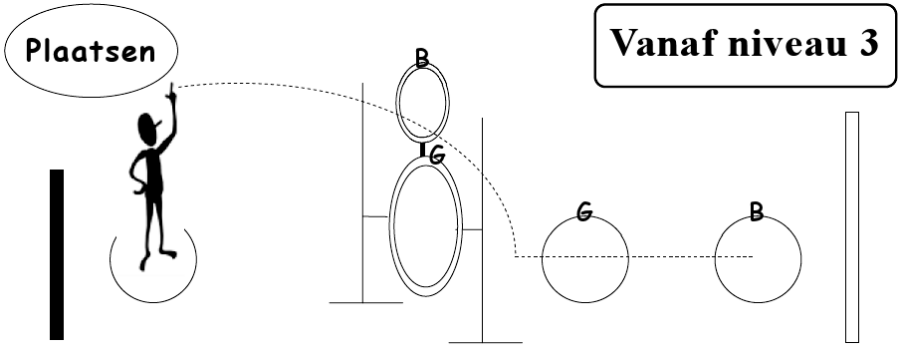

Twee boules door de hoepels heen werpen, eerst de blauwe, daarna de gele.
De bedoeling is om de boule in de cirkel van dezelfde kleur te plaatsen zonder de gevangenisstrip te raken of te passeren, zo ja 2 strafpunten. Variatie mogelijk, bijv. drie worpen per kleur en 2 bonuspunten bij drie keer succes.
Per gelukte worp respectievelijk 5 of 10 punten.
Als de speler twee keer succes heeft, verdient hij een bonus van 2 punten.

OEFENING 66

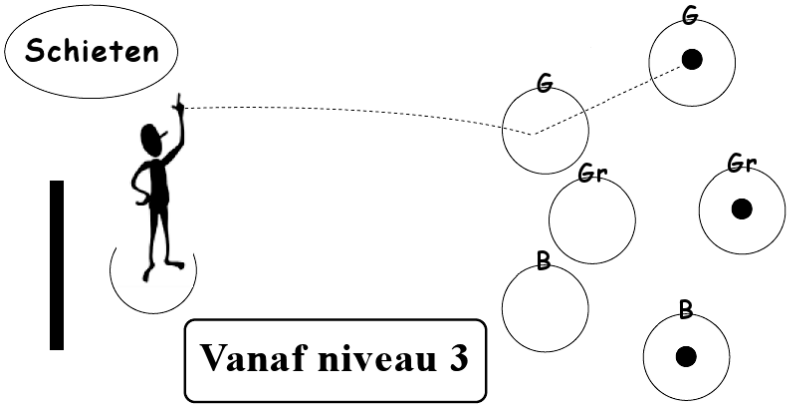

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om in de eerste cirkel van elke kleur neer te komen om daarna de zwarte boule in de cirkel van dezelfde kleur te raken.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 67

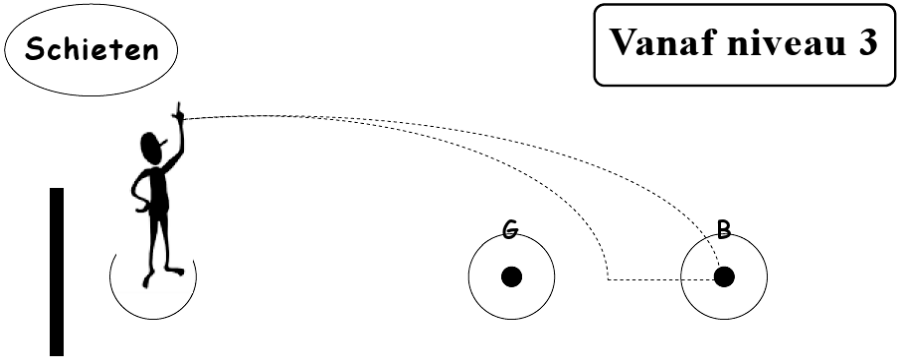

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de tweede zwarte boule te schieten zonder de eerste te raken, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp 10 punten.

OEFENING 68

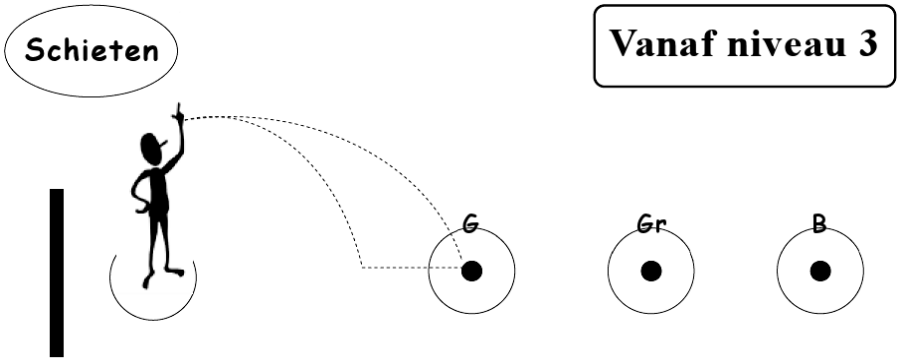

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om de zwarte boules uit de cirkels schieten.
Per gelukte worp respectievelijk 5, 10 of 15 punten.
Als een speler drie keer succes heeft, verdient hij 2 bonuspunten.

OEFENING 69

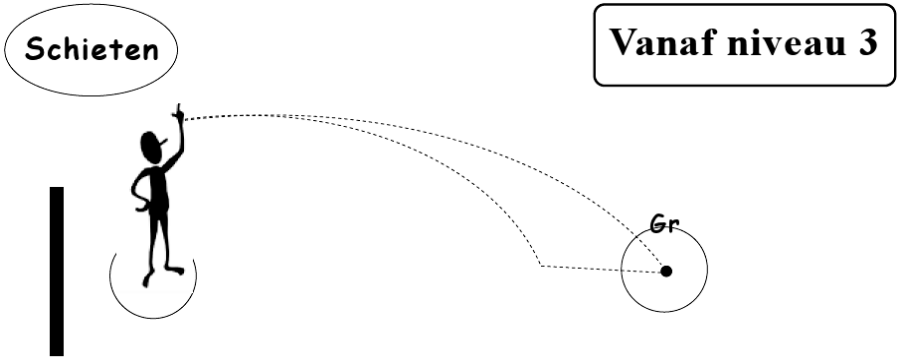

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om het but uit de cirkel te schieten.
Per gelukte worp 10 punten.

OEFENING 70

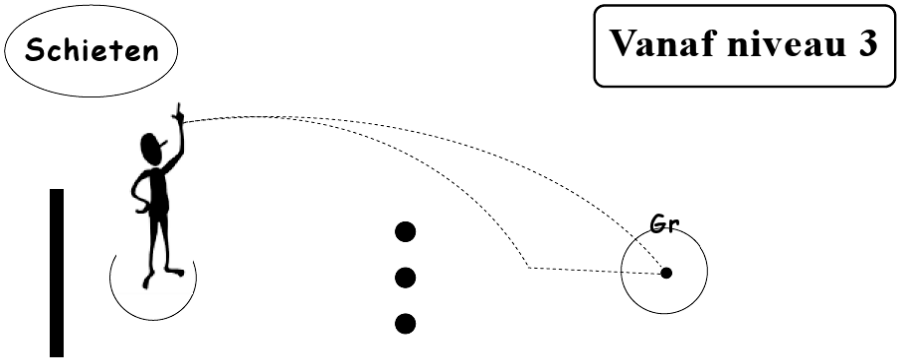

Driemaal achtereen een boule werpen.
De bedoeling is om het but uit de cirkel te schieten zonder de zwarte boules te raken, anders 2 strafpunten.
Per gelukte worp 10 punten.

Beoordelingsformulier

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr						
Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Beoordelingsformulier

Oefening nr .....

Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr .....

Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr .....

Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Oefening nr .....

Punten	Straf -2	5	10	15	Bonus +2	**Totaal 1**
Worp 1						
Worp 2						
Worp 3						
Totaal 2						

Het petanquespel heeft de laatste 30 jaar wereldwijd een enorme vlucht genomen en momenteel wordt het al in bijna 100 landen beoefend. Door velen louter als spel, maar door een almaar groter wordende groep mensen ook als sport.

Om gelijke tred te kunnen houden met ander concurrerende sporten wordt het steeds belangrijker dat trainingen en opleidingen op een gestructureerde wijze plaatsvinden. Om die reden heeft de FIPJP, de wereldbond van het petanque en het jeu provençal, een technische commissie in het leven geroepen die onder meer belast is met het bevorderen van de uniformiteit van die opleidingen. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met het Franse opleidingscentrum CIEP. De letters CIEP staan voor *Centre International d'Enseignement Pétanque*, Internationaal Centrum voor Petanqueonderricht.

Het is de nadrukkelijks wens van het CIEP, dat is opgericht in 1988 en gevestigd in het plaatsje Sergines, ongeveer 120 km ten zuidoosten van Parijs, om structuur te geven aan de internationale uitwisselingen op opleidingsgebied en die te versterken. Dat doet het bijvoorbeeld door het organiseren van stages voor beginners en gevorderden, het begeleiden van nationale teams, het organiseren van petanquerally's en andere petanque-evenementen.

Daarnaast heeft het CIEP, in samenwerking met de FIPJP en Plastico-Rototech – een Frans bedrijf dat gespecialiseerd is in het vervaardigen van oefenmateriaal voor allerlei takken van sport – een methodiek ontwikkeld om jonge kinderen op pedagogisch verantwoorde en veilige manier te laten kennismaken met het petanque om hen daarna stap voor stap te begeleiden naar een hoger niveau.

Met deze Nederlandse vertaling van het *Pedagogisch handboek petanque* kunt u als instructeur aan de slag om uw pupillen met behulp van de opgenomen oefeningen, die alle speels van opzet zijn, net zo enthousiast te maken voor het petanque als uzelf al jarenlang bent.

www.fipjp.com

http://www.plastico-rototech.fr/

www.ciepetanque.org